

***Suvestinė redakcija nuo 2010-11-28 iki 2016-10-02***

*Įsakymas paskelbtas: Žin. 2001, Nr. [4-107](#), i. k. 1002330ISAK00000381*

***Nauja redakcija nuo 2009-06-30:***

*Nr. [3D-430](#), 2009-06-16, Žin. 2009, Nr. 76-3138 (2009-06-27), i. k. 1092330ISAK003D-430*

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO  
MINISTRAS**

**ĮSAKYMAS**

**DĖL PRIVALOMŲJŲ ALIEJINIŲ IR PLUOŠTINIŲ AUGALŲ SĖKLOS KOKYBĖS  
REIKALAVIMŲ APRAŠO PATVIRTINIMO**

2000 m. gruodžio 29 d. Nr. 381  
Vilnius

Siekdamas užtikrinti tikslų aliejinių ir pluoštinių augalų sėklos kokybės įvertinimą,  
t v i r t i n u Privalomųjų aliejinių ir pluoštinių augalų sėklos kokybės reikalavimų aprašą  
(pridedama).“

ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

KĘSTUTIS KRISTINAITIS

## PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos žemės ūkio  
ministro 2000 m. gruodžio 29 d.  
įsakymu Nr. 381

(Lietuvos Respublikos žemės ūkio  
ministro 2010 m. rugpjūčio 4 d.  
įsakymo Nr. 3D-706 redakcija)

## PRIVALOMŲJŲ ALIEJINIŲ IR PLUOŠTINIŲ AUGALŲ SĖKLOS KOKYBĖS REIKALAVIMŲ APRAŠAS

### I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Privalomųjų aliejinių ir pluoštinių augalų sėklos kokybės reikalavimų aprašas (toliau – reikalavimų aprašas) parengtas įgyvendinant 2000 m. gegužės 8 d. Tarybos direktyvą 2000/29/EB dėl apsaugos priemonių nuo augalams ir augaliniams produktams kenksmingų organizmų įvežimo į Bendriją ir išplitimo joje (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 3 skyrius, 29 tomas, p. 258) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2010 m. sausio 8 d. Komisijos direktyva 2010/1/ES (OL 2010 L 7, p. 17), 2002 m. birželio 13 d. Tarybos direktyvą 2002/53/EB dėl bendrojo žemės ūkio augalų veislių katalogo (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 3 skyrius, 36 tomas, p. 281) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2003 m. rugsėjo 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) 1829/2003 (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 13 skyrius, 32 tomas, p. 432), 2002 m. birželio 13 d. Tarybos direktyvą 2002/57/EB dėl prekybos aliejinių ir pluoštinių augalų sėkla (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 3 skyrius, 36 tomas, p. 354) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2009 m. birželio 26 d. Komisijos direktyva 2009/74/EB (OL 2009 L 166, p. 40), 2004 m. gruodžio 1 d. Komisijos sprendimą 2004/842/EB dėl įgyvendinimo taisyklių, kuriomis remdamosi valstybės narės gali leisti teikti į rinką sėklas, priklausančias veislėms, dėl kurių buvo pateiktos paraiškos jas įtraukti į žemės ūkio augalų rūšių veislių ar daržovių rūšių veislių nacionalinį katalogą (OL 2004 L 362, p. 21), 2005 m. kovo 8 d. Komisijos sprendimą 2005/325/EB, atleidžiantį Čekiją, Estiją, Kiprą, Latviją, Lietuvą, Maltą ir Lenkiją nuo įsipareigojimo tam tikroms veislėms atitinkamai taikyti Tarybos direktyvas 66/401/EEB, 66/402/EEB, 68/193/EEB, 199/105/EB ir 2002/57/EB dėl prekybos pašarinių augalų sėkla, javų sėkla, vynmedžių dauginimo medžiaga, miško dauginamąja medžiaga ir aliejinių ir pluoštinių augalų sėkla (OL 2005 L 109, p. 1), 2008 m. gruodžio 18 d. Komisijos direktyvą 2008/124/EB, apribojančią tam tikrų rūšių pašarinių, aliejinių ir pluoštinių augalų sėklų prekybą oficialiai sertifikuota elitine sėkla arba sertifikuota sėkla (OL 2008 L 340, p. 73), 2008 m. birželio 20 d. Komisijos direktyvą 2008/62/EB, numatančią tam tikras leidžiančias nukrypti nuostatas, taikomas žemės ūkio vietinių populiacijų ir veislių, kurios natūraliai prisitaikiusios prie vietos ir regiono sąlygų ir kurioms gresia genetinė erozija, patvirtinimui ir prekybai tų vietinių populiacijų bei veislių sėkla ir sėklinėmis bulvėmis (OL 2008 L 162, p. 13).

2. Reikalavimų aprašas privalomas fiziniams ir juridiniams asmenims (toliau – asmenys), užsiimantiems aliejinių ir pluoštinių augalų sėklos dauginimu ir vietinių aliejinių ir pluoštinių augalų veislių ar išsaugotinių *in situ* ir tausiai naudojamų šių augalų genetinių išteklių veislių auginimu ir tiekimu rinkai.

3. Reikalavimų aprašas netaikomas sėklai, kuri skirta eksportuoti į ne Europos Sąjungos valstybes nares.

4. Sėklos tiekimas nesiekiant komercinio veislės panaudojimo, apimantis toliau išvardytus veiksmus, nelaikomas tiekimu rinkai:

4.1. sėklos tiekimas oficialiems bandymams ir tikrinimo įstaigoms;

4.2. sėklos tiekimas paslaugų teikėjams perdirbti, pakuoti ar fasuoti, jei paslaugų teikėjas netampa taip tiekiamos sėklos savininku.

5. Europos Komisijos sprendimu nustatomos šio reikalavimų aprašo 4 punkte minėtos sėklos tiekimui sąlygos. Sėklos tiekėjas pateikia Valstybinei augalininkystės tarnybai prie Žemės ūkio

ministerijos (toliau – Valstybinė augalininkystės tarnyba) su paslaugų teikėju sudarytos sutarties ar jos dalių kopiją (-as), įskaitant standartus ir reikalavimus, kuriuos atitinka tiekiamas sėkla.

6. Reikalavimų aprašas taikomas šių genčių ir rūšių aliejiniams augalams:

baltosioms garstyčioms *Sinapis alba* L;

daržinėms aguonoms *Papaver somniferum* L.;

dažiniams dygminams *Carthamus tinctorius* L.;

juodiesiems bastučiams *Brassica nigra* (L.) W.D.J. Koch;

sėjamosioms kanapėms *Cannabis sativa* L.;

paprastiesiems kmynams *Carum carvi* L.;

ropsams *Brassica napus* L. (partim);

rapšukams *Brassica rapa* L. var. *silvestris* (Lam.) Briggs;

sareptiniams bastučiams *Brassica juncea* (L.) Czern.;

sėmeniniams ir pluoštiniais linams *Linum usitatissimum* L.;

sojoms *Glycine max* (L.) Merr.;

tikrosioms saulėgrąžoms *Helianthus annuus* L.

7. Reikalavimų aprašas taikomas superelitinei, elitinei, sertifikuotai, sertifikuotai pirmos antros ir trečios reprodukcijos, komercinei sėklai, galutinai nesertifikuotai sėklai bei sertifikuotai saugotinių veislių sėklai.

## II. PAGRINDINĖS SĄVOKOS

8. Šiame reikalavimų apraše vartojamos sąvokos:

**Aliejinių ir pluoštinių augalų genetinės įvairovės išsaugojimas *in situ*** (toliau – išsaugojimas *in situ*) – aliejinių ir pluoštinių augalų genetinės įvairovės išsaugojimas natūralioje gamtinėje aplinkoje ir žemės ūkio aplinkoje, kurioje susidarė jų genetiniai požymiai.

**Aliejinių ir pluoštinių augalų kilmės rajonas** (toliau – kilmės rajonas) – rajonas, kuriame vietinė arba išsaugotina *in situ* ir tausiai naudojama aliejinių ir pluoštinių augalų veislė buvo ilgai auginama ir prie kurios ji yra natūraliai prisitaikiusi.

**Aliejinių ir pluoštinių augalų populiacijų genetinė erozija** – tam tikros aliejinių ir pluoštinių augalų rūšies ar veislės genetinės įvairovės mažėjimas arba genetinio pagrindo menkėjimas populiacijoje dėl žmonių veiklos ar aplinkos pokyčių.

**Aliejinių ir pluoštinių augalų sėklinio pasėlio aprobavimas** (toliau – sėklinio pasėlio aprobavimas) – aliejinių ir pluoštinių augalų sėklinio pasėlio veislinių savybių patikrinimas lauke, siekiant nustatyti pasėlio tinkamumą tam tikros veislės ir kategorijos sėklai išauginti.

**Aliejinių ir pluoštinių augalų vegetacinis bandymas** – bandymas, kuriuo tikrinama aliejinių ir pluoštinių augalų veislės tapatybė ir grynumas.

**Igalioji laboratorija** – laboratorija, turinti Valstybinės augalininkystės tarnybos leidimą atlikti sėklos kokybės tyrimus.

**Igaliotasis aprobuotojas** – asmuo, turintis Valstybinės augalininkystės tarnybos suteiktą leidimą aprobuoti sėklinius pasėlius.

**Igaliotasis bandinių ėmėjas** – asmuo, turintis Valstybinės augalininkystės tarnybos leidimą imti sėklos bandinius iš sėklos siuntų.

**Kontrolinis bandinys** – sėklos bandinys, paimtas oficialiojo bandinių ėmėjo iš paruoštos sėklos siuntos, kuriai jau yra išduotas kokybės dokumentas arba iš kurios yra paimtas bandinys kokybės dokumentui gauti.

**Nuo apdulintojo priklausantis hibridas** – veislių mišinys, kai vienos veislės vyriškieji individai arba dvilyčių individų žiedų vyriškieji lytiniai organai yra sterilūs, todėl moteriškųjų arba dvilyčių individų žiedų moteriškieji lytiniai organai gali būti apdulinti tik kitos veislės individų žiedadulkėmis.

**Oficialioji laboratorija** – Valstybinės augalininkystės tarnybos laboratorija, kurioje atliekami sėklos kokybės tyrimai.

**Oficialiosios priemonės** – priemonės, kurias taiko Valstybinė augalininkystės tarnyba, tiekėjo

prašymu aprobuodama pasėlius, atlikdama sėklos kokybės tyrimus, vegetacinius bandymus ir kitus su sėklos sertifikavimu susijusius veiksmus.

**Oficialusis aprobuotojas** – Valstybinės augalininkystės tarnybos specialistas, turintis teisę aprobuoti sėklinius pasėlius.

**Oficialusis bandinių ėmėjas** – Valstybinės augalininkystės tarnybos specialistas, turintis teisę imti bandinius iš sėklos siuntų.

**Oficialioji priežiūra** – priežiūra, kurią atlieka Valstybinė augalininkystės tarnyba, kontroliuodama įgaliotųjų aprobuotojų, bandinių ėmėjų ir laboratorijų darbą.

**Saugotina aliejinių ir pluoštinių augalų veislė** (toliau – saugotina veislė) – vietinė arba išsaugotina *in situ* ir tausiai naudojama aliejinių ir pluoštinių augalų veislė, kuriai gresia genetinė erozija ir kurios genetinius išteklius būtina išsaugoti.

**Sertifikuotas aliejinių ir pluoštinių augalų veislių derinys** (toliau – sertifikuotas veislių derinys) – aliejinių ir pluoštinių augalų sėklos derinys, kurį sudaro nuo apdulkinčiojo priklausančio hibrido sėkla ir sertifikuota sėkla, sudaryta iš vieno ar kelių sukryžmintų apdulkinčiojų. Ir hibridas, ir apdulkinčiojai turi būti įtraukti į Nacionalinį augalų veislių sąrašą, sudarytą Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus, ar į Bendrąjį žemės ūkio augalų rūšių veislių katalogą (toliau – Bendrasis katalogas).

**Vietinė aliejinių ir pluoštinių augalų veislė** (toliau – vietinė augalų veislė) – ilgai tam tikroje vietoje auginama aliejinių ir pluoštinių augalų veislė, išvesta liaudies selekcininkų ar susidariusi gamtinės (natūraliosios) atrankos būdu.

Kitos šiame reikalavimų apraše vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos augalų sėklininkystės įstatyme (Žin., 2001, Nr. [102-3623](#); 2010, Nr. 13-619), Lietuvos Respublikos fitosanitarijos įstatyme (Žin., 1999, Nr. [113-3285](#); 2010, Nr. 12-559) bei Augalų pasų, reikalingų tam tikrų augalų, augalinių produktų ir kitų objektų judėjimui Europos Bendrijoje, standartizavimo, išdavimo ir keitimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2003 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. 3D-263 (Žin., 2003, Nr. [81-3711](#)).

### III. ALIEJINIŲ IR PLUOŠTINIŲ AUGALŲ SĖKLOS KATEGORIJOS

9. Aliejinių ir pluoštinių augalų sėkla pagal kategorijas skirstoma į:

9.1. Superelitinė sėkla (sutrumpintas žymėjimas A) – tai sėkla, kuri:

9.1.1. ruošama selekcininkų arba jų įgaliotų atstovų pagal veislės palaikymo metodiką;

9.1.2. atitinka nehibridinių, hibridinių ir paprastųjų hibridų elitinei sėklai keliamus reikalavimus, o Valstybinė augalininkystės tarnyba patvirtino šią atitiktį;

9.1.3. naudojama elitinei ir žemesnių kategorijų sėklai išauginti.

9.2. Nehibridinių veislių elitinė sėkla (sutrumpintas žymėjimas B) – tai sėkla, kuri:

9.2.1. ruošama selekcininkų arba jų įgaliotų atstovų pagal veislės palaikymo metodiką;

9.2.2. atitinka šio reikalavimų aprašo 13 punkto ir 1–2 priedų nuostatas, o Valstybinė augalininkystės tarnyba patvirtino šią atitiktį;

9.2.3. naudojama sertifikuotos, sertifikuotos pirmos reprodukcijos, sertifikuotos antros reprodukcijos ar sertifikuotos trečios reprodukcijos sėklai išauginti;

9.2.4. atitinka 9.2.1–9.2.3 punktuose išdėstytus reikalavimus, kaip nustatyta taikant oficialiąsias priemones, arba 2 priede nustatytais atvejais taikant oficialiąsias priemones arba oficialiąją priežiūrą.

9.3. Hibridinių veislių elitinė sėkla (sutrumpintas žymėjimas B):

9.3.1. įvaisinių linijų elitinė sėkla – tai sėkla, kuri atitinka šio reikalavimų aprašo 13 punkto ir 1–2 priedų nuostatas, o Valstybinė augalininkystės tarnyba patvirtino šią atitiktį;

9.3.2. atitinka 9.3.1 punkte išdėstytus reikalavimus, kaip nustatyta taikant oficialiąsias priemones, arba 2 priede nustatytais atvejais taikant oficialiąsias priemones arba oficialiąją priežiūrą.

9.4. Paprastųjų hibridų elitinė sėkla – tai sėkla, kuri:

9.4.1. skirta trigubojo kryžminimo hibridams arba dvigubiems hibridams auginti;

9.4.2. atitinka šio reikalavimų aprašo 13 punkto ir 1–2 priedų nuostatas, o Valstybinė augalininkystės tarnyba patvirtino šią atitiktį;

9.4.3. atitinka 9.4.1–9.4.2 punktuose išdėstytus reikalavimus, kaip nustatyta taikant oficialiąsias priemones, arba 2 priede nustatytais atvejais taikant oficialiąsias priemones arba oficialiąją priežiūrą.

9.5. Sertifikuota sėkla (baltųjų garstyčių, daržinių aguonų, dažinių dygminių, dvinamių kanapių, juodųjų bastučių, paprastųjų kmynų, rapsų, rapsukų, sareptinių bastučių, tikrųjų saulėgrąžų sėkla; sutrumpintas žymėjimas C) – tai sėkla, kuri:

9.5.1. gaunama padauginus elitinę sėklą ar selekcininko arba jo įgalioto atstovo prašymu iš aukštesnių kategorijų sėklos;

9.5.2. atitinka šio reikalavimų aprašo 13.2 punkto ir 1–2 priedų nuostatas, o Valstybinė augalininkystės tarnyba patvirtino šią atitiktį;

9.5.3. nenaudojama aliejinių ir pluoštinių augalų sėklai išauginti;

9.5.4. atitinka 9.5.1–9.5.3 punktuose išdėstytus reikalavimus, kaip nustatyta taikant oficialiąsias priemones arba oficialiąją priežiūrą.

9.6. Saugotinos veislės sertifikuota sėkla (sutrumpintai žymima C) – tai sėkla, kuri:

9.6.1. išauginta iš sėklos pagal veislės palaikymo metodiką;

9.6.2. atitinka šio reikalavimų aprašo nuostatas, keliamas sertifikuotai sėklai, išskyrus minimalaus veislės grynumo reikalavimus, o Valstybinė augalininkystės tarnyba patvirtino šią atitiktį;

9.6.3. turi pakankamą veislės grynumą;

9.6.4. išauginta kilmės rajone, išskyrus atvejį, nurodytą šio reikalavimų aprašo 18 punkte. Augalų genų bankas teikia informaciją apie teisės aktų nustatyta tvarka patvirtintus kilmės rajonus Valstybinei augalininkystės tarnybai.

9.7. Sertifikuota pirmos reprodukcijos sėkla (vienanamių kanapių, pluoštinių ir sėmeninių linų, sojų sėkla; sutrumpintas žymėjimas C<sub>1</sub>) – tai sėkla, kuri:

9.7.1. gaunama padauginus elitinę sėklą ar selekcininko arba jo įgalioto atstovo prašymu iš aukštesnių kategorijų sėklos;

9.7.2. atitinka šio reikalavimų aprašo 1–2 priedo nuostatas, o Valstybinė augalininkystės tarnyba patvirtino šią atitiktį;

9.7.3. naudojama atitinkamų rūšių sertifikuotos antros reprodukcijos arba sertifikuotos trečios reprodukcijos sėklai išauginti ar kitiems nei aliejinių ir pluoštinių augalų sėklos auginimas tikslams;

9.7.4. atitinka 9.7.1–9.7.3 punktuose išdėstytus reikalavimus, kaip nustatyta taikant oficialiąsias priemones arba oficialiąją priežiūrą.

9.8. Sertifikuotos antros reprodukcijos sėkla (pluoštinių ir sėmeninių linų, sojų sėkla; sutrumpintas žymėjimas C<sub>2</sub>) – tai sėkla, kuri:

9.8.1. gaunama padauginus elitinę sėklą, sertifikuotą pirmos reprodukcijos sėklą ar selekcininko arba jo įgalioto atstovo prašymu iš aukštesnių kategorijų sėklos;

9.8.2. atitinka šio reikalavimų aprašo 1–2 priedo nuostatas, o Valstybinė augalininkystės tarnyba patvirtino šią atitiktį;

9.8.3. naudojama kitiems nei aliejinių ir pluoštinių augalų sėklos auginimas tikslams arba atitinkamais atvejais naudojama sertifikuotai trečios reprodukcijos sėklai išauginti;

9.8.4. atitinka 9.8.1–9.8.3 punktuose išdėstytus reikalavimus, kaip nustatyta taikant oficialiąsias priemones arba oficialiąją priežiūrą.

9.9. Sertifikuota antros reprodukcijos sėkla (vienanamių kanapių; sutrumpintas žymėjimas C<sub>2</sub>) – tai sėkla, kuri:

9.9.1. gaunama vieną kartą padauginus sertifikuotą pirmos reprodukcijos sėklą;

9.9.2. atitinka šio reikalavimų aprašo 1–2 priedo nuostatas, o Valstybinė augalininkystės tarnyba patvirtino šią atitiktį;

9.9.3. naudojama kanapėms, kurios nuimamos augalų žydėjimo metu, išauginti;

9.9.4. atitinka 9.9.1–9.9.3 punktuose išdėstytus reikalavimus, kaip nustatyta taikant oficialiąsias priemones arba oficialiąją priežiūrą.

9.10. Sertifikuota trečios reprodukcijos sėkla (sėmeninių ir pluoštinių linų sėkla; sutrumpintas žymėjimas C<sub>3</sub>) – tai sėkla, kuri:

9.10.1. gaunama padauginus elitinę sėklą ar sertifikuotos pirmos arba sertifikuotos antros reprodukcijos sėklą, ar selekcininko arba jo įgalioto atstovo prašymu iš aukštesnių kategorijų sėklos;

9.10.2. atitinka šio reikalavimų aprašo 1–2 priedų nuostatas, o Valstybinė augalininkystės tarnyba patvirtino šią atitiktį;

9.10.3. nenaudojama aliejinių ir pluoštinių augalų sėklai išauginti;

9.10.4. atitinka 9.10.1–9.10.3 punktuose išdėstytus reikalavimus, kaip nustatyta taikant oficialiąsias priemones arba oficialiąją priežiūrą.

9.11. Komercinė sėkla (sutrumpintas žymėjimas CM) – tai:

9.11.1. nustatoma kaip priklausanti tam tikrai rūšiai;

9.11.2. sėkla, kuri atitinka šio reikalavimų aprašo 13.2 punkto ir 1–2 priedų nuostatas, o Valstybinė augalininkystės tarnyba patvirtino šią atitiktį;

9.11.3. atitinka 9.11.1–9.11.2 punktuose išdėstytus reikalavimus, kaip nustatyta taikant oficialiąsias priemones arba oficialiąją priežiūrą.

10. Galutinai nesertifikuota sėkla – tai sėkla, kuri atitinka šio reikalavimų aprašo 21 punkto nuostatas.

#### IV. ALIEJINIŲ IR PLUOŠTINIŲ AUGALŲ SĖKLOS SERTIFIKAVIMAS

11. Aliejinių ir pluoštinių augalų sėklos sertifikavimo reikalavimai:

11.1. augalų veislės, įrašytos į Nacionalinį augalų veislių sąrašą arba Bendrąjį katalogą;

11.2. asmenys, dauginantys ir tiekiantys rinkai sėklą, atestuoti žemės ūkio ministro nustatyta tvarka;

11.3. sėklos augintojas yra sudaręs licencinę sutartį su veislės savininku arba jo įgaliotu atstovu, jeigu aliejinių ir pluoštinių augalų veislei yra suteikta teisinė apsauga;

11.4. aliejinių ir pluoštinių augalų pasėlis yra aprobuotas;

11.5. dauginamosios medžiagos tiekėjas visų kategorijų fasuotes ar konteinerius oficialiai prižiūrint uždaro taip, kad jų negalima būtų atidaryti nepažeidžiant uždarymo sistemos arba ant oficialiosios etiketės, numatytos šio reikalavimų aprašo 11.8 punkte, matytusi sugadinimo ženklai. Uždarymo sistemą sudaro pirmiau minėta etiketė arba pritvirtinta oficialioji plomba. Uždarymo sistemos priemonės netaikomos, jeigu naudojama vienkartinio sandarinimo sistema. Europos Komisijos sprendimu gali būti nustatoma, ar konkreti sandarinimo sistema atitinka šio punkto nuostatas;

11.6. fasuotės ir konteineriai, kurie buvo oficialiai uždaryti, vieną ar daugiau kartų iš naujo uždaromi tik oficialiai prižiūrint. Jei fasuotės uždaromos iš naujo, etiketėje nurodomas uždarymo faktas, naujausia uždarymo data ir tarnybos pavadinimas;

11.7. Europos Komisijos sprendimu gali būti numatyta išimtis 11.5 punkto nuostatoms, taikomoms Lietuvos Respublikos teritorijoje uždarytomis mažoms fasuotėms;

11.8. visų kategorijų fasuotės ir konteineriai:

11.8.1. išorinėje pusėje turi būti ženklinami oficialiąja etikete, išspausdinta Valstybinės augalininkystės tarnybos arba jos įgalioto asmens, kuri anksčiau nebuvo naudota ir kuri atitinka 4 priede nurodytus reikalavimus. Joje turi būti pateikta informacija lietuvių ir anglų kalbomis. Elitinė sėkla ženklinama baltos, sertifikuota ir sertifikuota pirmos reprodukcijos sėkla – mėlynos, sertifikuota antros ir trečios reprodukcijų sėkla – raudonos, o komercinė sėkla – rudos spalvos etikete. Sertifikuotas veislių derinys ženklinamas mėlynos spalvos su įstriža žalia linija etikete. Jeigu naudojama pakabinamoji etiketė, visais atvejais ji pritvirtinama sutvirtinant oficialiąja plomba. Jei 13.1 punkte numatytais atvejais elitinė sėkla neatitinka 2 priede nustatytų daigumo reikalavimų, tai turi būti nurodoma etiketėje. Leidžiama naudoti oficialiąsias lipnias etiketes. Valstybinė augalininkystės tarnyba, Europos Komisijos sprendimu, oficialiai prižiūrint gali leisti neištrinamais spaudmenimis užrašyti informaciją ant pakuotės pagal etiketės pavyzdį;

11.8.2. turi turėti tokios pat spalvos kaip etiketė oficialųjį dokumentą, kuriame būtų nurodyta bent jau tokia pat informacija, kokia turi būti pateikta etiketėje pagal šio reikalavimų aprašo 4 priedo 1.2.4, 1.2.5 ir 1.2.6 punktus, o komercinė sėkla – 4 priedo 1.5.2, 1.5.5 ir 1.5.6 punktus. Šis dokumentas sudaromas taip, kad jo nebūtų galima supainioti su šio reikalavimų aprašo 11.8.1 punkte nurodyta oficialiąja etikete. Šio dokumento nereikia, jei informacija neištrinamais spaudmenimis užrašoma ant fasuotės arba jei pagal 11.8.1 punktą naudojama lipni arba neplyštančios medžiagos etiketė;

11.9. Europos Komisijos sprendimu gali būti numatyta išimtis 11.8 punkto nuostatomis, taikomoms Lietuvos Respublikos teritorijoje uždarytoms mažoms fasuotėms;

11.10. fasuotes etiketėmis gali ženklinti Valstybinės augalininkystės tarnybos specialistai ar patys tiekėjai, kontroliuojant Valstybinei augalininkystės tarnybai. Pakartotinai sėklos fasuotes paženklinėti etiketėmis gali tik Valstybinės augalininkystės tarnybos specialistai, etiketėje nurodydami pakartotinio ženklinimo faktą, datą ir tarnybos pavadinimą;

11.11. sėklos bandiniai imami iš paženklintos oficialiąja etikete sėklos siuntos fasuotės ar konteinerio Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus patvirtinta nustatyta tvarka. Bandinių galima imti iš neženklintos sėklos siuntos tik tuo atveju, jei siunta bus ženklinama oficialiąja etikete oficialiai prižiūrint Valstybinės augalininkystės tarnybos bandinių ėmėjui. Sėklos kokybės tyrimai atliekami Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka;

11.12. superelitinių, elitinių ir sertifikuotų aliejinių ir pluoštinių augalų bei saugotinių veislių sėkliniams pasėliams ir jų siuntoms atitikus šio reikalavimų aprašo reikalavimus, Valstybinė augalininkystės tarnyba išduoda sėklos sertifikatą.

12. Europos Komisijos sprendimu gali būti nustatyta, kad tam tikrais šiame reikalavimų apraše nenumatytais atvejais elitinės, sertifikuotos visų reprodukcijų sėklos ar komercinės sėklos fasuotės ar konteineriai būtų paženklinėti tiekėjo etikete (tai gali būti nuo oficialiosios etiketės atskirta etiketė arba tiekėjo informacija, išspausdinta ant pačios pakuotės ar konteinerio). Duomenys, kurie turi būti nurodyti tokioje etiketėje, nustatomi Europos Komisijos sprendimu.

13. Valstybinė augalininkystės tarnyba, nukrypdamą nuo 50–52 punktų nuostatų, gali sertifikuoti:

13.1. elitinę sėklą, kuri neatitinka šio reikalavimų aprašo 2 priede išdėstytų daigumo rodiklių, leidžiama tiekti rinkai. Šiuo tikslu turi būti imtasi visų reikiamų priemonių užtikrinti, kad dauginamosios medžiagos tiekėjas užtikrintų konkretų daigumą, kurį tiekimo rinkai tikslais nurodo specialiojoje etiketėje, kurioje nurodomas tiekėjo vardas ir pavardė / pavadinimas, adresas / buveinė ir sėklos siuntos numeris;

13.2. superelitinės, elitinės, sertifikuotos ir sertifikuotos pirmos, antros ir trečios reprodukcijų sėklą ir patvirtinti komercinę sėklą, kai reikia greitai gauti sėklą ir ją parduoti pirmajam pirkėjui, nepaisant to, kad nėra baigti atlikti kokybės, ypač daigumo, tyrimai, nurodyti šio reikalavimų aprašo 2 priede. Tokia sėkla sertifikuojama ar patvirtinama tik tiekėjui pateikus išankstinius sėklos kokybės tyrimų rezultatus ir informaciją apie pirmojo pirkėjo vardą, pavardę / pavadinimą ir adresą / buveinę ir imamasi visų reikiamų priemonių užtikrinti, kad dauginamosios medžiagos tiekėjas garantuotų išankstiniuose sėklos kokybės tyrimų rezultatuose nurodytą daigumą, kurį tiekimo rinkai tikslais nurodo specialiojoje etiketėje, kurioje nurodomas tiekėjo vardas ir pavardė / pavadinimas, adresas / buveinė ir sėklos siuntos numeris.

14. Šio reikalavimų aprašo 13 punkto nuostatos netaikomos iš ne Europos Sąjungos valstybių importuotai sėklai, išskyrus atvejus, kai dėl dauginimo už Europos Sąjungos ribų yra numatyta kitaip.

15. Genetiškai modifikuotos veislės sėklos etiketėse arba oficialiuosiuose ar neoficialiuosiuose dokumentuose, kurie tvirtinami ar pridedami prie sėklos siuntos, pagal šio reikalavimų aprašo nuostatas turi būti aiškiai nurodyta, kad veislė yra genetiškai modifikuota.

16. Apie bet kokią elitinės, sertifikuotos visų reprodukcijų sėklos ar komercinės sėklos cheminį apdorojimą turi būti nurodyta oficialiojoje etiketėje arba tiekėjo etiketėje ir ant fasuotės, jos viduje arba ant konteinerio.

17. Saugotinių veislių sėkla sertifikuojama, jeigu:

- 17.1. veislės įrašytos į Nacionalinį augalų veislių sąrašą ar į Bendrąjį katalogą;
- 17.2. sėkla išauginta iš sėklos pagal teisės aktuose nustatytus veislės palaikymo reikalavimus;
- 17.3. asmenys, dauginantys ir tiekiantys rinkai sėklą, atestuoti žemės ūkio ministro nustatyta tvarka;
- 17.4. tiekėjas prieš kiekvieno auginimo sezono pradžią raštu pateikė informaciją Valstybinei augalininkystės tarnybai apie plotą, naudojamą išauginti saugotinos veislės sėklą, jo dydį ir vietą;
- 17.5. sėklinis saugotinos veislės pasėlis ir sėklos siuntos kokybė atitinka šiame reikalavimų apraše išdėstytas nuostatas;
- 17.6. sėkla supilta į fasuotes, kurias galima sandariai uždaryti;
- 17.7. oficialusis ar įgaliotasis bandinių ėmėjas iš saugotinos veislės sėklos siuntos fasuotės paėmė bandinį pagal Valstybinės augalininkystės tarnybos patvirtintą sėklos bandinių ėmimo metodiką;
- 17.8. sėklos siuntos fasuotė paženklinama tiekėjo etikete, kuri atitinka šio reikalavimų aprašo 4 priedo 1.8 punkto nuostatas;
- 17.9. sėklos kokybės tyrimai atlikti oficialiojoje ar įgaliotojoje laboratorijoje;
- 17.10. sėkla išauginta kilmės rajone. Valstybinė augalininkystės tarnyba informuoja Europos Komisiją ir kitas valstybes nares apie patvirtintus kilmės rajonus (tais atvejais, kai kilmės rajonas yra daugiau kaip vienoje ES valstybėje, jis nustatomas bendru ES valstybių sutarimu);
- 17.11. veislė palaikoma kilmės rajone;
- 17.12. prieš kiekvieną auginimo sezoną tiekėjai praneša Valstybinei augalininkystės tarnybai apie saugotinos veislės sėklos auginimui naudojamus žemės plotus ir vietą.
18. Tais atvejais, kai saugotinos veislės sėkla kilmės rajone negali atitikti sertifikuotai sėklai keliamo reikalavimo, nurodyto 17.5 punkte, siekiant išauginti saugotinų veislių sėklą Valstybinės augalininkystės tarnybos direktorius įsakymu gali patvirtinti papildomus rajonus. Tuo tikslu Augalų genų bankas teikia būtiną informaciją Valstybinei augalininkystės tarnybai.
19. Papildomuose rajonuose išaugintą sėklą leidžiama naudoti tik kilmės rajone.
20. Valstybinė augalininkystės tarnyba privalo pateikti Komisijai ir kitoms ES valstybėms informaciją apie siūlomus patvirtinti papildomus rajonus, kuriuose siekiama auginti saugotinų augalų veislių sėklą, nurodytą šių reikalavimų aprašo 18 punkte. Europos Komisija ir kitos ES valstybės per dvidešimt darbo dienų nuo šios informacijos gavimo gali pateikti klausimą svarstyti Europos Komisijos Žemės ūkio, sodininkystės, daržininkystės ir miškininkystės sėklos bei dauginamosios medžiagos nuolatiniam komitetui (toliau – Nuolatinis komitetas) ir, jei būtina, nustatyti papildomiems rajonams apribojimus ar sąlygas. Tais atvejais, kai Europos Komisija ar kitos ES valstybės nepateikia prašymo klausimą dėl papildomų rajonų nustatymo svarstyti Nuolatiniam komitetui, Valstybinė augalininkystės tarnyba gali patvirtinti papildomus saugotinos veislės sėklos auginimo rajonus.
21. Valstybinė augalininkystės tarnyba galutinai nesertifikuotą sėklą sertifikuoja, jeigu:
  - 21.1. ji išauginta tiesiogiai iš elitinės ar sertifikuotos pirmos reprodukcijos sėklos, oficialiai sertifikuotos vienoje ar keliose valstybėse narėse arba trečiojoje šalyje, kurią Europos Sąjungos Taryba (toliau – Taryba) pripažino lygiaverte kaip ir išaugintą Europos Bendrijoje, arba išauginta tiesiogiai sukryžminus valstybėje narėje oficialiai sertifikuotą elitinę sėklą su tokia pat sėkla, išauginta trečiojoje valstybėje, kurią Taryba pripažino lygiaverte kaip ir išaugintą Europos Bendrijoje, ir kurių derlius nuimtas kitoje valstybėje narėje;
  - 21.2. gavus tiekėjo prašymą sertifikuoti sėklą ir jai atitinkant nustatytus Nacionalinio augalų veislių sąrašo sudarymo ir tvarkymo reikalavimus, patvirtintus Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2004 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 3D-692 (Žin., 2004, Nr. 3-55; 2010, Nr. [89-4713](#)), oficialiai sertifikuoama kaip sertifikuota sėkla bet kurioje valstybėje narėje, jei atliktas šios sėklos aprobavimas, atitinkantis šio reikalavimų aprašo 1 priede nustatytus reikalavimus, keliamus atitinkamai kategorijai, ir jei atliktas oficialusis tyrimas, atitinkantis šio reikalavimų aprašo 2 priede nurodytus tai pačiai kategorijai keliamus reikalavimus;
  - 21.3. sėkla buvo išauginta ES valstybėje tiesiogiai iš superelitinės sėklos, jei sąlygos tos kategorijos sėklai išauginti buvo išlaikytos.



22. Europos Bendrijoje nuimta sėkla, kurią ketinama sertifikuoti pagal šio reikalavimų aprašo 23 punktą, fasuojama ir ženklinama oficialiąja etikete, atitinkančia 4 priedo 1.7.1 ir 2.7 punktuose nustatytus reikalavimus pagal šio reikalavimų aprašo 11.5 punktą, ir prie jos pridedamas 4 priedo 1.7.2 punkte nustatytus reikalavimus atitinkantis dokumentas.

23. Valstybinė augalininkystės tarnyba, gavusi prašymą, taip pat gali oficialiai sertifikuoti trečiojoje šalyje nuimtą sėklą, jeigu:

23.1. ji išauginta tiesiogiai iš elitinės arba sertifikuotos pirmosios reprodukcijos sėklos, oficialiai sertifikuotos vienoje ar keliuose valstybėse narėse arba trečiojoje šalyje, kurią Taryba pripažino lygiaverte kaip ir išaugintą Europos Bendrijoje arba tiesiogiai sukryžminus valstybėje narėje sertifikuotą elitinę sėklą su pirmiau paminėta trečiojoje šalyje oficialiai sertifikuota elitine sėkla;

23.2. sėkla aprobuota pagal tuos pačius teisės aktus, kaip ir sėkla, išauginta valstybėje narėje, ir atitiko atitinkamos kategorijos sėklai keliamus reikalavimus;

23.3. sėklą oficialiai ištyrus nustatyta, kad ji atitinka 2 priede nustatytus reikalavimus.

24. Sėkla, nuimta trečiojoje šalyje, kur gali būti taikomi papildomi arba griežtesni reikalavimai, sėklos sertifikavimui suteikiamos tokios pat garantijos dėl jos požymių, tyrimo priemonių, tapatumo užtikrinimo, žymėjimo ir kontrolės, šiais atžvilgiais yra Tarybos pripažįstama lygiaverte, kaip ir nuimta Europos Bendrijoje ir atitinkanti šių reikalavimų aprašo nuostatas.

25. Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka atliekami sertifikuojamos sėklos siuntų vegetaciniai bandymai. Šių bandymų tikslas yra nustatyti, ar sėkla atitinka jai keliamus reikalavimus, ypač veislės individų tapatybę, įskaitant vyriškąjį sterilumą bei veislės grynumą. Jei vegetaciniais bandymais nustatyta, kad sėkla neatitinka veislės tapatybės ir grynumo reikalavimų, Valstybinė augalininkystės tarnyba sustabdo tolesnį sėklos siuntos dauginimą.

26. Valstybinė augalininkystės tarnyba gali taikyti papildomus ar griežtesnius reikalavimus sėklos sertifikavimui ir Lietuvos Respublikos teritorijoje išaugintai komercinei sėklai.

27. Valstybinė augalininkystės tarnyba, atlikdama veiksmus, susijusius su sėklos sertifikavimu, bendradarbiauja su Europos Komisijos pareigūnais bei valstybių narių institucijomis, atsakingomis už sėklos sertifikavimą.

## **V. REIKALAVIMAI SĖKLINIAMS PASĖLIAMS**

28. Oficialiajam ar įgaliotajam aprobuotojui atliekant veislinių pasėlių ir saugotinių veislių sėklinių pasėlių aprobavimą, pasėlio savininkas privalo pateikti sėklos įsigijimo dokumentus, lauko schemas, duomenis apie priešsėlius, sėjomainas.

29. Oficialusis aprobuotojas, aprobuodamas saugotinių veislių sėklinių pasėlius, kontroliuoja atitiktį šio reikalavimų aprašo nuostatoms, ypač augalo veislę, saugotinių veislių sėklinių pasėlių auginimo vietą ir išaugintos saugotinos veislės sėklos kiekius.

30. Aprobuojama Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka. Sėkliniai pasėliai ir saugotinių veislių sėkliniai pasėliai turi atitikti šio reikalavimų aprašo 1 priede nustatytus reikalavimus.

31. Sėklinis pasėlis ir saugotinių veislių sėklinis pasėlis turi būti apsėtas sėkla, kuriai atlikti vegetaciniai bandymai. Saugotinių veislių vegetaciniai bandymai turi būti atlikti siekiant nustatyti veislės tapatybę ir grynumą.

32. Valstybinės augalininkystės tarnybos direktorius tvirtina oficialiųjų ir įgaliotųjų aprobuotojų sąrašą bei nustato reikalavimus, keliamus aprobuotojams. Aprobuotojai privalo atlikti aprobavimą remdamiesi šiame reikalavimų apraše išdėstytais nuostatomis. Vyriausiajam aprobuotojui kontroliuojant aprobuotojų atliekamą darbą, tikrinama 10 proc. savidulkių augalų ir 20 proc. kryžmadulkių augalų pasėlių. Tų augalų rūšių, dėl kurių atliekami oficialūs laboratoriniai tyrimai taikant morfologinius, fiziologinius ar biocheminius metodus, kuriais siekiama atpažinti veislę ir nustatyti veislės grynumą, aprobavimo metu tikrinama atitinkamai 5 ir 15 proc. pasėlių. Tiekėjui pageidaujant, vienerius metus leidžiama atlikti kiekvienos aliejinių ir pluoštinių augalų

veislės, dėl kurios įtraukimo į Nacionalinį augalų veislių sąrašą buvo pateikta ir įregistruota paraiška Valstybinėje augalininkystės tarnyboje, bandymus siekiant surinkti informaciją apie jos ūkinį vertingumą. Tokiems bandymams pasėti leidžiamas sėklos kiekis turi neviršyti 0,1 proc. tos pat rūšies sėklos, kasmet sunaudojamos Lietuvos Respublikoje. Jeigu tokio kiekio nepakanka užsėti 10 ha plotą, leidžiama sėklos kiekį padidinti.

## **VI. ALIEJINIŲ IR PLUOŠTINIŲ AUGALŲ SĖKLOS KOKYBĖS REIKALAVIMAI**

33. Sertifikuojama sėkla turi atitikti šio reikalavimų aprašo 2 priede nustatytus reikalavimus. Sertifikuojama superelitinė sėkla turi atitikti nehibridinių, hibridinių ir paprastųjų hibridų elitinei sėklai keliamus reikalavimus. Komercinė sėkla turi atitikti sertifikuotai sėklai keliamus reikalavimus. Sėklos, dėl kurių įtraukimo į Nacionalinį augalų veislių sąrašą buvo pateikta ir įregistruota paraiška Valstybinėje augalininkystės tarnyboje, išskyrus sėmeninius ir pluoštinius linus, turi atitikti sertifikuotai sėklai šio reikalavimų aprašo 1–2 prieduose nustatytus reikalavimus, o sėmeninių ir pluoštinių linų sėkla turi atitikti sertifikuotos antros ir trečios reprodukcijos sėklai šio reikalavimų aprašo 2 priede nustatytus reikalavimus.

34. Saugotinių veislių sėklos tyrimai atliekami siekiant nustatyti, ar minėtoji sėkla atitinka sertifikuotai sėklai keliamus reikalavimus. Tyrimai atliekami pagal tarptautinius metodus, o jei tokių metodų nėra, taikant atitinkamus metodus.

35. Sėkla, neatitinkanti 2 priede nurodytų reikalavimų, gali būti priskirta žemesnei kategorijai arba pripažįstama netinkama.

36. Bandiniai iš skirtų sertifikuoti ir komercinės sėklos siuntų turi būti imami oficialiai arba oficialiai prižiūrint Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka. Tačiau 63 punkte nurodytos kontrolės tikslais sėklos bandiniai imami oficialiai.

37. Sėklos ir saugotinių veislių sėklos bandiniai imami iš vienaarūšių siuntų, maksimalus sėklos siuntos svoris ir minimalus bandinio svoris yra nurodyti šio reikalavimų aprašo 3 priede. Sėklos siuntos svoris maksimalaus svorio negali viršyti daugiau kaip 5 proc., nei nurodyta šio reikalavimų aprašo 3 priede. Sėklos, dėl kurių įtraukimo į Nacionalinį augalų veislių sąrašą buvo pateikta ir įregistruota paraiška Valstybinėje augalininkystės tarnyboje, bandiniai imami iš vienaarūšių siuntų. Maksimalus sėklos siuntos svoris ir minimalus bandinio svoris yra nurodyti šių reikalavimų aprašo 3 priede. Bandiniai atrenkami Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka.

38. Vykdam tyrimus, nurodytus šio reikalavimų aprašo 34 punkte, bandiniai imami iš vienalyčių siuntų. Siuntos svoris ir bandinio svoris turi atitikti šio reikalavimų aprašo 3 priedo reikalavimus.

39. Sėklos užkrėtimas kenksmingaisiais organizmais turi būti minimalus. Užsikrėtimas ligomis neturi viršyti šio reikalavimų aprašo 2 priede nurodytų rodiklių.

40. Sėklos daigumo galiojimo laikas – vieneri metai.

41. Europos Komisijos priimtu sprendimu gali būti nustatomi mažesni reikalavimai aliejinių ir pluoštinių augalų sėklos daigumui.

## **VII. BENDRIJOS PALYGINAMIEJI BANDYMAI**

42. Siekiant tobulesnių alternatyvų tam tikroms šiame reikalavimų apraše nustatytoms nuostatoms, gali būti nuspręsta organizuoti laikinus eksperimentus, atliekamus Europos Komisijos sprendimu nurodytomis sąlygomis Europos Sąjungos lygiu. Tokius eksperimentus atliekanti šalis narė gali būti atleista nuo tam tikrų šiame reikalavimų apraše numatytų įsipareigojimų. Šio atleidimo mastas apibrėžiamas remiantis tomis nuostatomis, kurioms jis taikomas. Eksperimentai gali trukti ne ilgiau kaip septynerius metus.

43. Europos Bendrijoje gali būti atliekami aliejinių ir pluoštinių augalų sėklos bandinių, skirtų vegetaciniam bandymams, palyginamieji bandymai, kurių tikslas – sertifikavimo metodų suderinimas ir patikrinimas, ar sėkla atitinka jai keliamus veislės tapatybės ar grynumo reikalavimus. Gali būti atliekami šie Bendrijos palyginamieji bandymai:

43.1. ne Europos Sąjungos valstybėse nuimtos sėklos;  
 43.2. ekologinei žemdirbystei tinkančios sėklos;  
 43.3. sėklos, tiekiamos rinkai dėl apsaugos vietoje ir subalansuoto genetinių išteklių naudojimo.

44. Europos Komisija imasi būtinų priemonių palyginamiesiems bandymams atlikti. Europos Komisija praneša Nuolatiniam komitetui apie technines priemones dėl bandymų atlikimo ir jų rezultatus.

45. Bendrija gali daryti finansinį įnašą 43–44 punktuose numatytiems palyginamiesiems bandymams atlikti. Finansinis įnašas turi neviršyti biudžeto valdymo institucijos patvirtintų metinių asignavimų.

46. Bandymai, kuriems atlikti gali būti daromas Bendrijos finansinis įnašas, ir išsamios finansinio įnašo darymo taisyklės nustatomos remiantis Europos Komisijos sprendimu.

47. Šio reikalavimų aprašo 43–44 punktuose numatytus bandymus gali atlikti tik valstybinės institucijos arba valstybės įgalioti juridiniai asmenys.

## **VIII. ALIEJINIŲ IR PLUOŠTINIŲ AUGALŲ SĖKLOS TIEKIMAS RINKAI**

48. Tiekama rinkai superelitinė, elitinė ir sertifikuota bei saugotinių veislių sėkla turi būti sertifikuota ir veislės įrašytos į Nacionalinį augalų veislių sąrašą ar Bendrąjį katalogą ir atitikti šio reikalavimų aprašo 2 priede nustatytus reikalavimus. Komercinė sėkla turi atitikti šių reikalavimų aprašo 9.11 punkto nuostatas.

49. Sėkla laikoma atskirai pagal rūšis, kategorijas ir reprodukcijas. Sėkla rinkai ruošama ir laikoma siuntomis.

50. Rapsų, rapsukų, sėjamųjų kanapių, dažinių dygminių, paprastųjų kmynų, tikrųjų saulėgrąžų ir sėmeninių ir pluoštinių linų tiekama rinkai sėkla turi būti sertifikuota kaip elitinė ar sertifikuota visų reprodukcijų sėkla.

51. Šio reikalavimų aprašo 50 punkte nenurodytų aliejinių ir pluoštinių augalų rūšių tiekama rinkai sėkla turi būti sertifikuota kaip elitinė ar sertifikuota visų reprodukcijų sėkla arba patvirtinta kaip komercinė sėkla.

52. Europos Komisijos sprendimu gali būti numatyta, kad po nustatyto laikotarpio šio reikalavimų aprašo 50 punkte nenurodytų aliejinių ir pluoštinių augalų rūšių tiekama rinkai sėkla būtų sertifikuota kaip elitinė ar sertifikuota sėkla.

53. Superelitinė, elitinė, visų reprodukcijų sertifikuota sėkla ir komercinė sėkla bei sertifikuota saugotinių veislių sėkla tiekama rinkai tik pakankamai vienu rūšimis siuntomis ir uždarytose fasuotėse ir turi šio reikalavimų aprašo 11.5–11.9 punktuose numatytą uždarymo įtaisą ir žymenis. Fasutos ženklina Valstybinė augalininkystės tarnyba, o saugotinių veislių sėklos pakuotes – tiekėjas.

54. Remdamasi Europos Sąjungos Komisijos sprendimu, Valstybinė augalininkystės tarnyba leidžia rinkai tiekti:

54.1. nedidelį sėklos kiekį moksliniais tikslais ar selekciniam darbui;

54.2. atitinkamą sėklos kiekį kitiems tyrimams ar bandymams, jei ji priklauso veislėms, dėl kurių įrašymo į nacionalinį sąrašą atitinkamoje valstybėje narėje yra pateikta paraiška;

54.3. genetiškai modifikuotai medžiagai toks leidimas gali būti suteiktas tik tuo atveju, jei buvo imtasi visų tinkamų priemonių siekiant išvengti neigiamo poveikio žmonių sveikatai ir aplinkai.

55. Priežastys, dėl kurių gali būti suteikiami šio reikalavimų aprašo 54.2 punkte numatyti leidimai, nuostatos dėl fasuočių žymėjimo, kiekiai ir sąlygos, kuriomis vadovaujantis gali būti suteikti tokie leidimai, nustatomos vadovaujantis Europos Komisijos sprendimu.

56. Siekiant panaikinti Europos Bendrijoje kylančius laikinus bendrojo pobūdžio elitinės ar sertifikuotos sėklos tiekimo rinkai sunkumus, kurių kitaip negalima įveikti, vadovaujantis Europos Komisijos sprendimu gali būti nuspręsta, kad tam tikrą laikotarpį valstybė narė leidžia tiekti rinkai sėklą, priklausančią kategorijai, kuriai keliama ne tokie griežti reikalavimai, arba veislėms, kurios

nėra įrašytos į Bendrąjį katalogą ar valstybių narių nacionalinius veislių katalogus, kiekiais, reikalingais tiekimo rinkai sunkumams įveikti.

57. Konkrečios kategorijos sėkla ženklinama tai kategorijai nustatyta oficialiaja etikete, kuriai taikomi reikalavimai nustatyti šio reikalavimų aprašo 4 priede. Veislių, kurios nėra įtrauktos į Bendrąjį katalogą, sėkla ženklinama komercinei sėklai numatyta oficialiaja etikete. Etiketėje nurodoma, kad atitinkama sėkla priklauso kategorijai, kuriai keliami ne tokie griežti reikalavimai.

58. Tiekėjas yra atsakingas, kad tiekiamos rinkai sėklos kokybė atitiktų šio reikalavimų aprašo 2 priede nurodytus kokybės rodiklius.

59. Tiekiant rinkai daugiau kaip 2 kilogramus sėklos, importuotos iš ne Europos Sąjungos valstybių, etiketėje turi būti pateikta ši informacija:

59.1. rūšis;

59.2. veislė;

59.3. kategorija;

59.4. sėklos išauginimo šalis ir institucija, atsakinga už sėklos sertifikavimą;

59.5. šalis siuntėja;

59.6. importuotojas;

59.7. sėklos kiekis.

60. Aliejinių ir pluoštinių augalų sėkla gali būti tiekama rinkai sertifikuotais veislių deriniais.

61. Tiekti rinkai perdirbti skirtą sėklą galima, jei užtikrinamas sėklos tapatybė.

62. Selekcininkui pageidaujant, genealoginių sudedamųjų dalių aprašymas yra laikomas konfidencialia informacija.

63. Valstybinė augalininkystės tarnyba kontroliuoja aliejinių ir pluoštinių augalų sėklą rinkoje, siekdama nustatyti, ar tiekėjai laikosi nuostatų, nurodytų šiame reikalavimų apraše.

64. Saugotinos veislės sėklą leidžiama tiekti rinkai, jei laikomasi šių reikalavimų:

64.1. išauginta kilmės rajone ar papildomuose rajonuose (išaugintą saugotinų veislių sėklą patvirtintuose papildomuose rajonuose leidžiama naudoti tik kilmės rajonuose, išskyrus atvejus, nurodytus šio reikalavimų aprašo 64.3 punkte);

64.2. tiekama rinkai kilmės rajone;

64.3. saugotinų veislių sėklą leidžiama tiekti rinkai Lietuvos teritorijos papildomuose rajonuose tais atvejais, jei papildomuose rajonuose yra panašios kilmės rajonui natūralios ar pusiau natūralios tos veislės buveinės.

65. Kilmės rajonuose Valstybinė augalininkystės tarnyba turi užtikrinti, kad būtų paliktas sėklos kiekis, nurodytas šio reikalavimų aprašo 66 punkte, siekiant išsaugoti saugotiną veislę kilmės rajone.

66. Valstybinė augalininkystės tarnyba kontroliuoja, kad tiekama rinkai kiekvienos saugotinos veislės sėkla neturi viršyti 0,5 proc. tam tikros augalų rūšies sėklos kiekio, išauginto per vieną auginimo sezoną Lietuvos Respublikoje, arba sėklos kiekio, kurio reikia apsėti 100 ha, pasirenkant dydį, kuris yra didesnis. Tiekama rinkai saugotinų veislių rapsų ir tikrųjų saulėgrąžų sėkla neturi viršyti 0,3 proc. sėklos kiekio, kurio reikia apsėti 100 ha, pasirenkant didesnę dydį.

67. Tiekiamas rinkai bendras saugotinos veislės sėklos kiekis neturi viršyti 10 proc. tam tikros augalų rūšies sėklos kiekio, sunaudojamo Lietuvos Respublikoje.

68. Tais atvejais, kai sėklos kiekio, nurodyto šių reikalavimų 66 punkte, neužtenka apsėti 100 ha, didžiausią tos rūšies sėklos, kiekvienais metais naudojamos Lietuvos Respublikoje, kiekį galima padidinti iki kiekio, kurio reikia apsėti 100 ha.

69. Valstybinė augalininkystės tarnyba, Europos Komisijai ar kitoms valstybėms narėms paprašius, informuoja apie saugotinos veislės sėklos, tiekiamos rinkai Lietuvos Respublikoje, kiekius.

70. Tiekiamai rinkai tik pagal šio reikalavimų aprašo nuostatas sėklai neturi būti taikomi jokie kiti tiekimo rinkai apribojimai dėl jos savybių, tyrimo reikalavimų, žymėjimo ir uždarymo, negu nustatyta šiame apraše ar kituose reikalavimuose.

71. Tiekiant rinkai galutiniam vartotojui skirtais nedideliais kiekiais gali būti taikomos nuostatos, leidžiančios nukrypti nuo šio reikalavimų aprašo 53 punkto, dėl sėklos fasavimo,

uždarymo ir žymėjimo.

## **IX. REIKALAVIMAI ĮGALIOJESiems APROBUOTOJAMS**

72. Įgaliotasis aprobuotojas privalo būti kvalifikuotas, turėti įgaliotojo aprobuotojo leidimą, kurį išduoda Valstybinė augalininkystės tarnyba, ir pateikti pasirašytą raštišką dokumentą, kuriuo įgaliotasis aprobuotojas įsipareigoja laikytis Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus nustatytos aprobavimo tvarkos. Įgaliotasis aprobuotojas negali turėti asmeninės naudos, susijusios su aprobavimo atlikimu.

73. Įgaliotąjį aprobuotoją, atliekantį sėklinių pasėlių aprobavimą, kontroliuoja oficialusis aprobuotojas.

74. Sėkliniai aliejinių ir pluoštinių augalų pasėliai, kuriuos reikės tikrinti, auginami iš sėklos, kurios vegetaciniai bandymai yra atlikti ir šios kontrolės rezultatai yra patenkinami.

75. Oficialusis aprobuotojas privalo kontroliuoti ne mažiau kaip 5 proc. sėklinių pasėlių, aprobuotų įgaliotojo aprobuotojo.

76. Oficialiesiems vegetaciniams bandymams ir atitinkamais atvejais oficialiesiems sėklos laboratoriniams tyrimams dėl veislės tapatumo ir veislinio grynumo patikrinimo imama dalis sėklos bandinių iš sėklos siuntų.

77. Oficialiajam aprobuotojui nustačius, kad įgaliotasis aprobuotojas tyčia ar dėl neatsargumo pažeidė Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus nustatytą aprobavimo tvarką, jam Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka turi būti laikinai sustabdomas leidimas aprobuoti sėklinius pasėlius ir paskiriamas atitinkamas mokymo kursas, kurį išklaušęs įgaliotasis aprobuotojas privalo išlaikyti egzaminą. Jei nuo pažeidimo nustatymo datos pažeidimas per metus pasikartoja, įgaliotojo aprobuotojo leidimas panaikinamas. Valstybinė augalininkystės tarnyba užtikrina, kad esant pažeidimui patikrintos sėklos sertifikavimas būtų panaikinamas, nebent būtų įrodyta, kad ši sėkla atitinka visus jai keliamus reikalavimus.

## **X. REIKALAVIMAI ĮGALIOJESiems BANDINIŲ ĖMĖJAMS**

78. Įgaliotasis bandinių ėmėjas privalo turėti įgaliotojo bandinių ėmėjo leidimą, kurį išduoda Valstybinė augalininkystės tarnyba.

79. Įgaliotasis bandinių ėmėjas privalo turėti reikiamą kvalifikaciją, kuri įgyta mokymo kursuose, surengtuose pagal oficialiesiems bandinių ėmėjams taikomas sąlygas, ir patvirtinta išlaikius oficialius egzaminus.

80. Įgaliotaisiais bandinių ėmėjais gali būti:

80.1. nepriklausomi fiziniai asmenys;

80.2. fizinių arba juridinių asmenų, neužsiimančių sėklos gamyba, dauginimu, perdirbimu, tiekimu rinkai, samdomi fiziniai asmenys;

80.3. fizinių arba juridinių asmenų, užsiimančių sėklos gamyba, dauginimu, perdirbimu, tiekimu rinkai, samdomi fiziniai asmenys. Šiuo atveju įgaliotasis bandinių ėmėjas bandinius gali imti tik iš sėklos siuntų, pagamintų šių fizinių arba juridinių asmenų vardu, išskyrus atvejus, kai pirmiau paminėti fiziniai arba juridiniai asmenys, prašymą dėl sėklos sertifikavimo padavęs asmuo ir Valstybinė augalininkystės tarnyba susitaria kitaip.

81. Įgaliotąjį bandinių ėmėją, imantį sėklos bandinius, kontroliuoja oficialusis bandinių ėmėjas. Bandiniai automatinio būdu turi būti imami Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka ir oficialiai prižiūrint.

82. Oficialiosios priežiūros pagal 81 punktą taikymo tikslais oficialieji sėklos bandinių ėmėjai ima kontrolinius bandinius iš dalies sėklos siuntų, skirtų oficialiajam sertifikavimui. Ši dalis kuo lygiau paskirstoma tarp fizinių arba juridinių asmenų, pateikusių sėklą sertifikuoti, bei pagal pateiktas rūšis, tačiau ji taip pat gali būti skirta kilus įtarimams dėl galimų pažeidimų. Ši dalis turi būti ne mažesnė kaip 5 proc. Šis kontrolinių bandinių ėmimas netaikomas bandiniams imti automatinio būdu. Kontroliniai bandiniai palyginami su sėklos bandiniais, paimtais iš tos pačios

siuntos oficialiai prižiūrint.

83. Oficialiajam bandinių ėmėjui nustačius, kad įgaliotasis bandinių ėmėjas tyčia ar dėl neatsargumo pažeidė Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus nustatytą tvarką, jam Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka turi būti laikinai sustabdomas leidimas imti sėklos bandinius ir paskiriamas atitinkamas mokymo kursas, kurį išklaušęs įgaliotasis bandinių ėmėjas privalo išlaikyti egzaminą. Jei nuo pažeidimo nustatymo datos pažeidimas per metus pasikartoja, įgaliotojo bandinių ėmėjo leidimas panaikinamas. Valstybinė augalininkystės tarnyba užtikrina, kad esant pažeidimui patikrintos sėklos sertifikavimas būtų panaikinamas, nebent būtų įrodyta, kad ši sėkla atitinka visus jai keliamus reikalavimus.

84. Bandiniai turi būti imami iš vienuolikos siuntų, sertifikuoti skirtos ir komercinės sėklos tyrimams atlikti.

85. Europos Komisijos sprendimu gali būti patvirtintos tolesnės priemonės, taikomos atliekamam sėklos bandinių ėmimui esant oficialiajai priežiūrai.

## **XI. REIKALAVIMAI ĮGALIOTOSIOMS LABORATORIJOMS**

86. Įgaliotoji laboratorija turi turėti leidimą, kurį išduoda Valstybinė augalininkystės tarnyba, suteikiantį teisę atlikti sėklos kokybės tyrimus.

87. Įgaliotoji laboratorija turi:

87.1. turėti darbuotoją, kuris tiesiogiai atsakytų už laboratorijos techninę veiklą ir turėtų techninio vadovavimo sėklų tyrimų laboratorijai kvalifikaciją;

87.2. turėti darbuotoją, kuris turėtų reikiamą kvalifikaciją, įgytą mokymo kursuose, surengtuose pagal oficialiosios sėklų tyrimų laboratorijos darbuotojams taikomas sąlygas, ir patvirtintą išlaikius oficialius egzaminus;

87.3. būti įkurta patalpose ir turėti įrangą, kuri atitiktų Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus įsakymu nustatytus reikalavimus sėklai tirti.

88. Įgaliotoji laboratorija gali būti:

88.1. nepriklausoma;

88.2. priklausanti juridiniam asmeniui, užsiimančiam sėklos gamyba, dauginimu, perdirbimu, tiekimu rinkai. Šiuo atveju įgaliotoji laboratorija gali tirti tik sėklos siuntas, kurias pagamina šio juridinio asmens vardu, išskyrus atvejus, kai minėtas juridinis asmuo, prašymą dėl sėklos sertifikavimo padavęs asmuo ir Valstybinė augalininkystės tarnyba susitaria kitaip.

89. Įgaliotosios laboratorijos veiklą, susijusią su sėklos tyrimais, kontroliuoja Valstybinė augalininkystės tarnyba.

90. Oficialiosios priežiūros pagal 89 punktą taikymo tikslais oficialiojo sėklos tyrimo metu kontroliuojama dalis sėklos siuntų, skirtų oficialiajam sertifikavimui. Ši dalis kuo lygiau paskirstoma tarp juridinių asmenų, pateikusių sėklą sertifikuoti, bei pagal pateiktas rūšis, tačiau ji taip pat gali būti skirta kilus įtarimams dėl galimų pažeidimų. Ši dalis turi būti ne mažesnė kaip 5 proc.

91. Oficialiajai laboratorijai nustačius, kad įgaliotoji laboratorija tyčia ar dėl neatsargumo pažeidė Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus nustatytą sėklos kokybės tyrimų tvarką, jai Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka turi būti laikinai sustabdomas arba panaikinamas leidimas atlikti sėklos kokybės tyrimus. Valstybinė augalininkystės tarnyba užtikrina, kad pažeidimo atveju patikrintos sėklos sertifikavimas būtų panaikinamas, nebent būtų įrodyta, kad ši sėkla vis dar atitinka visus jai keliamus reikalavimus.

92. Europos Komisijos sprendimu gali būti patvirtintos tolesnės priemonės, taikomos oficialiai prižiūrint atliekamus tyrimus.

## **XII. SĖKLOS LAIKYMO IR GABENIMO REIKALAVIMAI**

93. Sėkla turi būti laikoma uždaroje, svirno kenkėjų neužkrėstose patalpose.

94. Maišai ar kitokios pakuotės kraunamos į rietuves laikantis saugos darbo vietose taisyklių.

95. Jei sandėlio grindys ne medinės, pakuotės su sėkla kraunamos ant medinių padėklų ar stelažų.

96. Kiekviena sėklos siunta laikoma atskirai. Tarp siuntų turi būti paliktas ne mažesnis kaip 0,7 m tarpas.

97. Prie kiekvienos siuntos turi būti patogų prieiti.

98. Sėkla gabenama tik dengtomis transporto priemonėmis, laikantis teisės aktais nustatytų krovinių gabenimo taisyklių.

---

*Priedo pakeitimai:*

Nr. [3D-563](#), 2003-12-30, Žin., 2004, Nr. 10-267 (2004-01-20), i. k. 1032330ISAK003D-563

Nr. [3D-430](#), 2009-06-16, Žin., 2009, Nr. 76-3138 (2009-06-27), i. k. 1092330ISAK003D-430

Nr. [3D-706](#), 2010-08-04, Žin., 2010, Nr. 96-4994 (2010-08-12), i. k. 1102330ISAK003D-706

Privalomųjų aliejinių ir pluoštinių augalų  
sėklos kokybės reikalavimų aprašo  
1 priedas  
(Lietuvos Respublikos žemės ūkio  
ministro 2010 m. rugpjūčio 4 d.  
įsakymo Nr. 3D-706 redakcija)

## ALIEJINIŲ IR PLUOŠTINIŲ AUGALŲ PASĖLIŲ MINIMALŪS REIKALAVIMAI

1. Pasėlis neturi būti užterštas kitų rūšių augalais, kurie sudarė priešsėlį. Hibridiniai rapsai turi būti auginami lauke, kuriame penkerius metus nebuvo auginami jokie kryžmažiedžiai *Cruciferae* augalai.

2. Pasėlis turi atitikti šias nuostatas dėl atstumų nuo kaimynystėje esančių žiedadulkių šaltinių, kurių nesilaikant gali įvykti nepageidaujamas apsidulkinimas.

| Pasėlis                                                                                                                                               | Minimalūs atstumai, m |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|
| <i>Brassica</i> rūšys, išskyrus rapsus, sėjamosios kanapės, išskyrus vienanames kanapes, dažiniai dygminai, paprastieji kmynai, baltosios garstyčios: |                       |
| auginant elitinę sėklą                                                                                                                                | 400                   |
| auginant sertifikuotą sėklą                                                                                                                           | 200                   |
| Rapsai:                                                                                                                                               |                       |
| auginant nehibridinių veislių elitinę sėklą                                                                                                           | 200                   |
| auginant hibridinių veislių elitinę sėklą                                                                                                             | 500                   |
| auginant nehibridinių veislių sertifikuotą sėklą                                                                                                      | 100                   |
| auginant hibridinių veislių sertifikuotą sėklą                                                                                                        | 300                   |
| Sėjamosios kanapės, vienanamės kanapės:                                                                                                               |                       |
| auginant elitinę sėklą                                                                                                                                | 5000                  |
| auginant sertifikuotą sėklą                                                                                                                           | 1000                  |
| Tikrosios saulėgrąžos:                                                                                                                                |                       |
| auginant hibridinių veislių elitinę sėklą                                                                                                             | 1500                  |
| auginant nehibridinių veislių elitinę sėklą                                                                                                           | 750                   |
| auginant sertifikuotą sėklą                                                                                                                           | 500                   |

3. Šių atstumų galima nesilaikyti, jei yra pakankama apsauga nuo nepageidaujamo apdulkinimo šaltinio.

4. Pasėlis bei saugotinių veislių sėklinis pasėlis turi būti pakankamai tapačios ir grynos veislės, išskyrus grynumo reikalavimus, keliamus saugotinai veislei. Pasėlis, kurį sudaro įvaisinės linijos, turi būti pakankamai identiškas ir grynas pagal įvaisinių linijų savybes.

5. Auginant hibridinių veislių sėklą, šio priedo 4 punkto nuostatos taikomos individų savybėms, įskaitant vyriškojo nevaisingumo selekcines linijas ir vaisingumą atkuriančias linijas.

6. Dažinių dygminių, juodųjų bastučių, paprastųjų kmynų, sareptinių bastučių, sėjamųjų kanapių pasėliai ir rapsų ir tikrųjų saulėgrąžų hibridų pasėliai turi atitikti šiuos reikalavimus:

6.1. Nehibridinių dažinių dygminių, juodųjų bastučių, paprastųjų kmynų, sareptinių bastučių, sėjamųjų kanapių pasėliuose:

6.1.1. augalų, kurie aiškiai neatitinka veislės požymių, skaičius neviršija:

6.1.1.1. auginant elitinę sėklą – vienas augalas 30 m<sup>2</sup>;



6.1.1.2. auginant sertifikuotą sėklą – vienas augalas 10 m<sup>2</sup>.

6.2. Tikrųjų saulėgrąžų hibridų pasėliuose:

6.2.1. kurie neatitinka įvaisinės linijos ar individų požymių, procentinė išraiška neviršija:

6.2.1.1. auginant elitinę sėklą:

6.2.1.1.1. įvaisinių linijų – 0,2 proc.;

6.2.1.1.2. paprastųjų hibridų:

6.2.1.1.2.1. vyriškieji individai, kurie išbarsto žiedadulkes, kai 2 proc. arba daugiau moteriškųjų individų turi priimančius žiedus – 0,2 proc.;

6.2.1.1.2.2. moteriškieji individai – 0,5 proc.;

6.2.1.2. auginant sertifikuotą sėklą:

6.2.1.2.1. vyriškieji individai, kurie išbarsto žiedadulkes, kai 5 proc. arba daugiau moteriškųjų individų turi priimančius žiedus – 0,5 proc.;

6.2.1.2.2. moteriškieji individai – 1,0 proc.;

6.2.2. auginant hibridinių veislių sėklą, turi būti laikomasi šių reikalavimų:

6.2.2.1. vyriškieji individai turi išbarstyti pakankamą kiekį žiedadulkių, kai žydi moteriškieji individai;

6.2.2.2. jei moteriškieji individai turi priimančią purką, moteriškųjų individų, kurie išbarstė ar barsto žiedadulkes, procentinė išraiška neturi viršyti 0,5 proc.;

6.2.2.3. auginant elitinę sėklą, kai visus augalus sudaro moteriškieji individai, kurie neatitinka individo požymių ir kurie išbarstė ar barsto žiedadulkes, procentinė išraiška neturi viršyti 0,5 proc.;

6.2.2.4. jei šio reikalavimų aprašo 2 priedo 9 punkte nurodytas reikalavimas negali būti įvykdytas, turi būti vykdomas šis reikalavimas: sertifikuotai sėklai išauginti turi būti naudojamas vyriškasis individas, turintis specifinę atkuriančią liniją arba linijas, kad mažiausiai viena trečioji augalų, išaugintų iš gauto hibrido, brandintų visais atžvilgiais normalias žiedadulkes.

6.3. Rapsų hibridai, išauginti panaudojus vyriškojo nevaisingumo selekcinę liniją:

6.3.1. augalų, kurie neatitinka įvaisinės linijos ar individo požymių, procentinė išraiška neturi viršyti:

6.3.1.1. auginant elitinę sėklą:

6.3.1.1.1. įvaisinių linijų – 0,1 proc.;

6.3.1.1.2. paprastųjų hibridų:

6.3.1.1.2.1. vyriškojo individo – 0,1 proc.;

6.3.1.1.2.2. moteriškojo individo – 0,2 proc.;

6.3.1.2. auginant sertifikuotą sėklą:

6.3.1.2.1. vyriškojo individo – 0,3 proc.;

6.3.1.2.2. moteriškojo individo – 1,0 proc.;

6.3.2. elitinės sėklos pasėliuose, kuriuose naudojama vyriškojo nevaisingumo selekcinė linija, augalų su šia linija turi būti ne mažiau kaip 99 proc. Auginant sertifikuotą sėklą, augalų su vyriškojo nevaisingumo selekcinė linija turi būti ne mažiau kaip 98 proc. Vyriškojo nevaisingumo selekcinė linija įvertinama apžiūrint žiedus, ar jie neturi vaisingų dulkių.

7. Sėklos užkrėtimas kenkėjais turi būti minimalus. Šis reikalavimas pirmiausia taikomas sojų *Pseudomonas syringae* pv. *glycinea*, *Diaporthe phaseolorum* var. *caulivora* ir var. *sojae*, *Phialophora gregata* ir *Phytophthora megasperma* f. sp. *glycinea* kenkėjams.

8. Anksčiau minėtų nuostatų atitiktis elitinei sėklai tiriama atliekant oficialųjį aprobavimą, o sertifikuotai sėklai – atliekant oficialųjį aprobavimą arba oficialiąją priežiūrą. Šis aprobavimas atliekamas pagal šias nuostatas:

8.1. pasėlių būklė ir augimo tarpsnis leidžia atlikti atitinkamą apžiūrą;

8.2. atliekama viena apžiūra, išskyrus hibridinių rapsų ir tikrųjų saulėgrąžų pasėlius;

8.3. atliekamos hibridinių tikrųjų saulėgrąžų pasėlių dvi apžiūros;

8.4. atliekamos hibridinių rapsų pasėlių trys apžiūros: pirmoji apžiūra turi būti atlikta prieš žydėjimo fazę, antroji apžiūra – ankstyvojo žydėjimo fazės metu ir trečioji apžiūra – žydėjimo fazės pabaigoje.

---

*Priedo pakeitimai:*

Nr. [3D-706](#), 2010-08-04, Žin., 2010, Nr. 96-4994 (2010-08-12), i. k. 1102330ISAK003D-706

Privalomųjų aliejinių ir pluoštinių augalų  
sėklos kokybės reikalavimų aprašo  
2 priedas  
(Lietuvos Respublikos žemės ūkio  
ministro 2010 m. rugpjūčio 4 d.  
įsakymo Nr. 3D-706 redakcija)

### ALIEJINIŲ IR PLUOŠTINIŲ AUGALŲ ELITINĖS IR SERTIFIKUOTOS SĖKLOS MINIMALŪS REIKALAVIMAI

1. Sėkla turi būti pakankamai tapačios ir grynios veislės. Toliau išvardytų rūšių sėkla turi atitikti šias nuostatas:

| Rūšys ir kategorija                                                                                                                                                                   | Minimalus<br>veislinis<br>grynumas, proc. |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------|
| Daržinės aguonos:                                                                                                                                                                     |                                           |
| elitinė sėkla                                                                                                                                                                         | 99,0                                      |
| sertifikuota sėkla                                                                                                                                                                    | 98,0                                      |
| Nehibridiniai rapsai, rapsukai, išskyrus tų veislių sėklą, kuri naudojama pašarui:                                                                                                    |                                           |
| elitinė sėkla                                                                                                                                                                         | 99,9                                      |
| sertifikuota sėkla                                                                                                                                                                    | 99,7                                      |
| Nehibridiniai rapso porūšiai, rapsukai, išskyrus tų veislių sėklą, kuri naudojama pašarui. Tikrosios saulėgražos, išskyrus hibridines veisles bei jų individus. Baltosios garstyčios: |                                           |
| elitinė sėkla                                                                                                                                                                         | 99,7                                      |
| sertifikuota sėkla                                                                                                                                                                    | 99,0                                      |
| Sėmeniniai ir pluoštiniai linai:                                                                                                                                                      |                                           |
| elitinė sėkla                                                                                                                                                                         | 99,7                                      |
| sertifikuota pirmos reprodukcijos sėkla                                                                                                                                               | 98,0                                      |
| sertifikuota antros ir trečios reprodukcijos sėkla                                                                                                                                    | 97,5                                      |
| Sojos:                                                                                                                                                                                |                                           |
| elitinė sėkla                                                                                                                                                                         | 99,5                                      |
| sertifikuota sėkla                                                                                                                                                                    | 99,0                                      |

2. Minimalus veislinis grynumas gali būti patikrintas atliekant aprobavimą pagal 1 priede nurodytus reikalavimus.

3. Hibridinių rapsų, užaugintų naudojant vyriškojo nevaisingumo selekcinę liniją, sėkla turi atitikti 4–8 punkto nuostatas.

4. Sėklos veislės individų, įskaitant vyriškojo nevaisingumo selekcinę liniją ar vaisingumą atkuriančią selekcinę liniją, požymiai turi būti pakankamai tapatūs ir grynai.

5. Minimalus sėklos veislinis grynumas:

5.1. elitinė sėkla, moteriškasis individas – 99,0 proc.;

5.2. elitinė sėkla, vyriškasis individas – 99,0 proc.;

5.3. sertifikuota sėkla – 90,0 proc.

6. Sėkla sertifikuojama kaip sertifikuota sėkla, jei atsižvelgiama į oficialiai paimtų elitinės sėklos bandinių oficialių vegetacinių bandymų, atliekamų sėklos, kurią ketinama sertifikuoti kaip

sertifikuotą sėklą, auginimo sezono metu siekiant nustatyti, ar elitinė sėkla atitinka elitinei sėklai keliamus individo požymių tapatybės reikalavimus, įskaitant vyriškojo nevaisingumo selekcinę liniją, ir elitinei sėklai taikomus 5 punkte nurodytus minimalius veislės grynumo reikalavimus.

7. Hibridinės elitinės sėklos veislinis grynumas gali būti įvertinamas atitinkamais biocheminiais metodais.

8. Hibridinės sertifikuotos sėklos minimalių veislinio grynumo reikalavimų, nurodytų šio reikalavimų aprašo 5 punkte, priežiūra vykdoma atliekant atitinkamos oficialiojo bandinių ėmėjo paimtų bandinių dalies vegetacinius tyrimus. Gali būti taikomi atitinkami biocheminiai metodai.

9. Jei negali būti įgyvendintos nuostatos, nurodytos 1 priedo 6.2.2.4 punkte, vykdomas šis reikalavimas: jei auginant sertifikuotą saulėgrąžų hibridinę sėklą buvo panaudotas moteriškasis individas, turintis vyriškąją nevaisingą sterilią liniją, bei vyriškasis individas, kuris neatkuria vyriškojo vaisingumo selekcinėje linijoje, sėkla, gauta naudojant tėvinį individą, turintį vyriškąją nevaisingumą, turi būti sumaišyta su sėkla, išauginta iš visiškai vaisingų tėvinių individų. Sėklos, kurios vyriškuosius individus sudaro vyriškieji nevaisingi selekcinės linijos individai ir vaisingi individai, santykis neturi viršyti 2:1.

10. Sėkla turi atitikti šios lentelės nuostatas dėl daigumo, laboratorinio švarumo ir kitų rūšių augalų, įskaitant *Orobanche* rūšis, kiekio:

| Rūšys ir kategorija                  | Minimalus daigumas, proc. | Švarumas           |                                            | Maksimalus kitų augalų rūšių sėklų skaičius 3 priedo 4 skiltyje nurodyto svorio bandinyje, vnt. |                                      |              |                   |                                |                       |                  | <i>Orobanche</i> (džiovėklės) sėklos kiekis | Drėgnis ne daugiau kaip proc. |
|--------------------------------------|---------------------------|--------------------|--------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|--------------|-------------------|--------------------------------|-----------------------|------------------|---------------------------------------------|-------------------------------|
|                                      |                           | minimalus švarumas | maksimalus kitų augalų rūšių kiekis, proc. | kitų rūšių augalai (a)                                                                          | tuščiosios avižos, bergždžios avižos | branto rūšys | dirviniai ridikai | rūgšties, išskyrus smulkiasias | peliniai pašiaušėliai | dirvinės svidrės |                                             |                               |
| 1                                    | 2                         | 3                  | 4                                          | 5                                                                                               | 6                                    | 7            | 8                 | 9                              | 10                    | 11               | 12                                          | 13                            |
| Baltosios garstyčios                 |                           |                    |                                            |                                                                                                 |                                      |              |                   |                                |                       |                  |                                             | 10                            |
| B                                    | 85                        | 98                 | 0,3                                        | -                                                                                               | 0                                    | 0(c)(d)      | 10                | 2                              |                       |                  |                                             |                               |
| C                                    | 85                        | 98                 | 0,3                                        | -                                                                                               | 0                                    | 0(c)(d)      | 10                | 5                              |                       |                  |                                             |                               |
| Daržinės aguonos                     | 80                        | 98                 | -                                          | 25(b)                                                                                           | 0                                    | 0(c)(d)      |                   |                                |                       |                  |                                             | 10                            |
| Dažiniai dygminiai                   | 75                        | 98                 | -                                          | 5                                                                                               | 0                                    | 0(c)         |                   |                                |                       |                  | (e)                                         | 10                            |
| Sojos                                | 80                        | 98                 | -                                          | 5                                                                                               | 0                                    | 0(c)         |                   |                                |                       |                  |                                             | 14                            |
| Juodieji bastučiai, rapsukai, rapsai |                           |                    |                                            |                                                                                                 |                                      |              |                   |                                |                       |                  |                                             | 10                            |
| B                                    | 85                        | 98                 | 0,3                                        | -                                                                                               | 0                                    | 0(c)(d)      | 10                | 2                              |                       |                  |                                             |                               |
| C                                    | 85                        | 98                 | 0,3                                        | -                                                                                               | 0                                    | 0(c)(d)      | 10                | 5                              |                       |                  |                                             |                               |
| Linai:                               |                           |                    |                                            |                                                                                                 |                                      |              |                   |                                |                       |                  |                                             |                               |
| pluoštiniai                          | 92                        | 99                 | -                                          | 15                                                                                              | 0                                    | 0(c)(d)      |                   |                                | 4                     | 2                |                                             | 13                            |
| sėmeniniai                           | 85                        | 99                 | -                                          | 15                                                                                              | 0                                    | 0(c)(d)      |                   |                                | 4                     | 2                |                                             |                               |
| Paprastieji kmynai                   | 70                        | 97                 | -                                          | 25(b)                                                                                           | 0                                    | 0(c)(d)      | 10                |                                | 3                     |                  |                                             | 12                            |
| Sėjamosios kanapės                   | 75                        | 98                 | -                                          | 30(b)                                                                                           | 0                                    | 0(c)         |                   |                                |                       |                  | (e)                                         | 13                            |

| Rūšys ir kategorija   | Minimalus daigu mas, proc. | Švarumas           |                                            | Maksimalus kitų augalų rūšių sėklų skaičius 3 priedo 4 skiltyje nurodyto svorio bandinyje, vnt. |                                         |              |                   |                              |                      |                  | Orobanche (džioveklės) sėklos kiekis | Drėgnis ne daugiau kaip proc. |
|-----------------------|----------------------------|--------------------|--------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------|--------------|-------------------|------------------------------|----------------------|------------------|--------------------------------------|-------------------------------|
|                       |                            | minimalus švarumas | maksimalus kitų augalų rūšių kiekis, proc. | kitų rūšių augalai (a)                                                                          | tuščiosios avižos, bergždžiosios avižos | branto rūšys | dirviniai ridikai | rūgštinės, išskyrus smulkias | peliniai pašaušėliai | dirvinės svidrės |                                      |                               |
| 1                     | 2                          | 3                  | 4                                          | 5                                                                                               | 6                                       | 7            | 8                 | 9                            | 10                   | 11               | 12                                   | 13                            |
| Tikrosios saulėgrąžos | 85                         | 98                 | -                                          | 5                                                                                               | 0                                       | 0(c)         |                   |                              |                      |                  |                                      | 10                            |

11. Šios nuostatos turi būti taikomos, kai į jas daroma nuoroda šio reikalavimų aprašo 2 priedo 10 punkte nurodytoje lentelėje:

11.1. (a) – į didžiausią sėklos kiekį, nurodytą 5 skiltyje, įeina 6–11 skiltyse nurodytų rūšių sėkla;

11.2. (b) – bendro kitų rūšių augalų sėklų skaičiaus nustatyti nereikia, jei nekyla abejonių, kad sėkla atitinka 5 skiltyje nurodytus reikalavimus;

11.3. (c) – branto rūšies sėklų skaičiaus nustatyti nereikia, jei nekyla abejonių, kad sėkla atitinka 7 skiltyje nurodytus reikalavimus;

11.4. (d) – viena branto rūšies sėkla nurodyto svorio bandinyje nelaikoma priemaiša, jeigu antrajame tokio pat svorio bandinyje nėra nei vienos branto rūšies sėklos;

11.5. (e) – sėkloje neturi būti *Orobanche* (džioveklės) rūšies sėklų, tačiau viena džioveklės sėkla 100 gramų bandinyje nelaikoma priemaiša, jei antrajame 200 gramų bandinyje nėra džioveklės sėklos.

12. Sėklos užkrėtimas kenksmingaisiais organizmais turi būti minimalus. Sėkla turi atitikti šios lentelės nuostatas:

| Augalo rūšys                    | Kenksmingieji organizmai                                                        |                                                                                                                                   |                               |                                                                                                                    |
|---------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                 | Didžiausias leistinas kenksmingaisiais organizmais užkrėstų sėklų kiekis, proc. |                                                                                                                                   |                               | Paprastosios sklerotinio (maksimalus skleročių arba jų dalių kiekis 3 priedo 4 skiltyje nurodyto svorio bandinyje) |
|                                 | Kekeraai<br><i>Botrytis</i> spp.                                                | <i>Alternaria linicola</i><br><i>Phoma exigua</i> var. <i>linicola</i> ,<br><i>Colletotrichum linicola</i> , <i>Fusarium</i> spp. | <i>Platyedria gossypiella</i> |                                                                                                                    |
| 1                               | 2                                                                               | 3                                                                                                                                 | 4                             | 5                                                                                                                  |
| Baltosios garstyčios            |                                                                                 |                                                                                                                                   |                               | 5(b)                                                                                                               |
| Kanapės                         | 5                                                                               |                                                                                                                                   |                               |                                                                                                                    |
| Rapsai                          |                                                                                 |                                                                                                                                   |                               | 10(b)                                                                                                              |
| Rapsukai                        |                                                                                 |                                                                                                                                   |                               | 5(b)                                                                                                               |
| Sėmeniniai ir pluoštiniai linai | 5                                                                               | 5(a)                                                                                                                              |                               |                                                                                                                    |
| Tikrosios saulėgrąžos           | 5                                                                               |                                                                                                                                   |                               | 10(b)                                                                                                              |

13. Šios nuostatos turi būti taikomos, kai į jas daroma nuoroda šio reikalavimų aprašo 2 priedo 12 punkte nurodytoje lentelėje:

13.1. (a) *Phoma exigua* var. *linicola* sporomis užkrėstų pluoštinių linų sėklų kiekis neturi viršyti 1 proc.;

13.2. (b) paprastosios sklerotininijos *Sclerotinia sclerotiorum* skleročių arba jų fragmentų kiekio nustatymas nebūtinai, išskyrus atvejus, kai abejojama dėl atitikties 5 skiltyje nurodytoms sąlygoms.

14. Sojoms keliami šie reikalavimai:

14.1. sėklos bandinį tyrimui dėl užsikrėtimo sojos ūglių bakterioze (*Pseudomonas syringae* pv. *glycinea*) sudaro 5000 sėklų. Bandinys padalijamas į 5 mažesnius bandinius. Užsikrėtimas patogenų neturi viršyti 4;

14.2. tuo atveju, jei įtartinos patogeno kolonijos yra nustatytos visuose 5 mažesniuose bandiniuose, naudojami atitinkami biocheminiai tyrimai atliekant tyrimus su įtartinomis kolonijomis, kurios iš kiekvieno mažesnio bandinio yra izoliuojamos į preferencinę terpę siekiant atitikti reikalavimus, nurodytus 14.1 punkte;

14.3. užsikrėtimas *Diaporthe phaseolorum* neturi viršyti 15 proc.;

14.4. inertinė medžiaga neturi viršyti 0,3 proc.

15. Komercinei sėklai taikomi šio reikalavimų aprašo 2 priede, išskyrus šio priedo 1–2 punktus, nustatyti reikalavimai.

---

*Priedo pakeitimai:*

Nr. [3D-129](#), 2010-02-18, Žin., 2010, Nr. 22-1043 (2010-02-23), i. k. 1102330ISAK003D-129

Nr. [3D-706](#), 2010-08-04, Žin., 2010, Nr. 96-4994 (2010-08-12), i. k. 1102330ISAK003D-706

Nr. [3D-995](#), 2010-11-10, Žin., 2010, Nr. 139-7152 (2010-11-27), i. k. 1102330ISAK003D-995

Privalomųjų aliejinių ir pluoštinių augalų  
sėklos kokybės reikalavimų aprašo  
3 priedas  
(Lietuvos Respublikos žemės ūkio  
ministro 2010 m. rugpjūčio 4 d.  
įsakymo Nr. 3D-706 redakcija)

### SĖKLOS SIUNTOS IR BANDINIO SVORIAI

| Augalo rūšis                    | Maksimalus<br>siuntos svoris,<br>t | Minimalus<br>bandinio,<br>imamo iš<br>siuntos,<br>svoris, g | Bandinio svoris g, kitų augalų<br>rūšių sėklų, nurodytų 2 priedo 10<br>punkto lentelės 5–11 skiltyse ir<br>12 punkto lentelės 5 skiltyje,<br>skaičiui nustatyti |
|---------------------------------|------------------------------------|-------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1                               | 2                                  | 3                                                           | 4                                                                                                                                                               |
| Baltosios garstyčios            | 10                                 | 400                                                         | 200                                                                                                                                                             |
| Daržinės aguonos                | 10                                 | 50                                                          | 10                                                                                                                                                              |
| Dažiniai dygminai               | 25                                 | 900                                                         | 900                                                                                                                                                             |
| Sojos                           | 30                                 | 1000                                                        | 1000                                                                                                                                                            |
| Juodieji bastučiai              | 10                                 | 100                                                         | 40                                                                                                                                                              |
| Kanapės                         | 10                                 | 600                                                         | 600                                                                                                                                                             |
| Paprastieji kmynai              | 10                                 | 200                                                         | 80                                                                                                                                                              |
| Rapsai                          | 10                                 | 200                                                         | 100                                                                                                                                                             |
| Rapsukai                        | 10                                 | 200                                                         | 70                                                                                                                                                              |
| Sareptiniai bastučiai           | 10                                 | 100                                                         | 40                                                                                                                                                              |
| Sėmeniniai ir pluoštiniai linai | 10                                 | 300                                                         | 150                                                                                                                                                             |
| Tikrosios saulėgrąžos           | 25                                 | 1000                                                        | 1000                                                                                                                                                            |

Pastaba. Didžiausias siuntos svoris neturi būti viršijamas daugiau kaip 5 proc.

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-129](#), 2010-02-18, Žin., 2010, Nr. 22-1043 (2010-02-23), i. k. 1102330ISAK003D-129

Nr. [3D-706](#), 2010-08-04, Žin., 2010, Nr. 96-4994 (2010-08-12), i. k. 1102330ISAK003D-706

Privalomųjų aliejinių ir pluoštinių augalų  
sėklos kokybės reikalavimų aprašo  
4 priedas  
(Lietuvos Respublikos žemės ūkio  
ministro 2010 m. rugpjūčio 4 d.  
įsakymo Nr. 3D-706 redakcija)

## ETIKETĖS REIKALAVIMAI

1. Superelitinės, elitinės, sertifikuotos, sertifikuotos pirmos, antros ir trečios reprodukcijos, komercinės aliejinių ir pluoštinių augalų sėklos fasuočių etiketės turi būti nenaudotos, ne mažesnės kaip 110 x 67 mm dydžio. Jose turi būti tokia informacija:

1.1. superelitinė sėkla;

1.1.1. ženklinančios institucijos nuoroda „VAT–LT“;

1.1.2. sėklos siuntos numeris;

1.1.3. ženklinimo data (metai, mėnuo);

1.1.4. bandinio paėmimo data (metai, mėnuo) arba paskutinio oficialaus bandinių ėmimo sertifikavimui data (metai, mėnuo);

1.1.5. augalo rūšis;

1.1.6. augalo veislė;

1.1.7. žodžiai „superelitinė sėkla“;

1.1.8. sėklos išauginimo šalis;

1.1.9. deklaruojamas grynasis ar bendrasis svoris;

1.1.10. jei sėklos yra chemiškai apdorotos, nurodoma apdorojimo medžiaga ir apytikris grynojo sėklos svorio ir bendrojo svorio santykis;

1.2. elitinės, sertifikuotos, sertifikuotos pirmos, antros ir trečios reprodukcijos sėkla;

1.2.1. žodžiai „EB taisyklės ir standartai“;

1.2.2. „Valstybinė augalininkystės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, Lietuva“;

1.2.3. ženklinimo data (metai, mėnuo) arba paskutinio oficialaus bandinių ėmimo sertifikavimui data (metai ir mėnuo);

1.2.4. sėklos siuntos numeris;

1.2.5. augalo rūšis;

1.2.6. augalo veislė;

1.2.7. sėklos kategorija;

1.2.8. sėklos išauginimo šalis;

1.2.9. deklaruojamas grynasis ar bendrasis svoris;

1.2.10. jei sėklos yra chemiškai apdorotos, nurodoma apdorojimo medžiaga ir apytikris grynojo sėklos svorio ir bendrojo svorio santykis;

1.3. hibridinės ar įvaisinės linijos veislės sėkla;

1.3.1. elitinės sėklos – hibrido ar įvaisinės linijos, kuriuo ji įrašyta į Augalų veislių sąrašą ar į Bendrąjį katalogą. Individo pavadinimas, kuriuo jis įrašytas į Augalų veislių sąrašą ar į Bendrąjį katalogą pateikiant (arba nepateikiant) nuorodą į hibridinę veislę. Tuo atveju, jei hibridas ar įvaisinė linija naudojami tik kaip individai gauti hibridinę veislę, rašomas žodis „individas“;

1.3.2. kitais elitinės sėklos atvejais nurodomas individo pavadinimas bei rašomas žodis „individas“ ir pateikiama nuoroda į hibridinę veislę. Nuoroda į individo funkciją (vyriškoji ar moteriškoji) gali būti nepateikiama;

1.3.3. sertifikuotai sėklai – veislės pavadinimas ir žodis „hibridinė“;

1.3.4. tuo atveju, kai sėklos daigumas buvo tikrintas pakartotinai, rašomi žodžiai „pakartotinai tikrinta (metai, mėnuo)“. Gali būti pateikta nuoroda, kad už pakartotinį patikrinimą yra atsakinga Valstybinė augalininkystės tarnyba. Ši informacija pateikiama ant oficialaus lipduko, pritvirtinto prie Valstybinės augalininkystės tarnybos etiketės;

1.4. sėkla, tiekama rinkai sertifikuotais veislių deriniais;



1.4.1. žodžiai „EB taisyklės ir standartai“;

1.4.2. nuoroda „Valstybinė augalininkystės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, Lietuva“;

1.4.3. ženklavimo data (metai, mėnuo);

1.4.4. sėklos siuntos numeris;

1.4.5. augalo rūšis;

1.4.6. augalo sertifikuotų veislių deriniai ir jų pavadinimai bei veislių, sudarančių sertifikuotą veislių derinį, procentinė svorio išraiška. Sertifikuoto veislių derinio pavadinimą pakanka nurodyti tuo atveju, jei pirkėjui pareikalavus buvo pateikti oficialūs įrašai, nurodantys veislių kiekio procentinę išraišką;

1.4.7. sėklos kategorija;

1.4.8. deklaruojamas grynas ar bendrasis svoris;

1.4.9. jei sėklos yra chemiškai apdorotos, nurodoma apdorojimo medžiaga ir apytikris grynojo sėklos svorio ir bendrojo svorio santykis;

1.4.10. tuo atveju, kai sėklos daigumas buvo tikrintas pakartotinai, rašomi žodžiai „pakartotinai tikrinta (metai, mėnuo)“. Gali būti pateikta nuoroda, kad už pakartotinį patikrinimą yra atsakinga Valstybinė augalininkystės tarnyba. Ši informacija pateikiama ant oficialaus lipduko, pritvirtinto prie Valstybinės augalininkystės tarnybos etiketės;

1.5. komercinė sėkla:

1.5.1. žodžiai „EB taisyklės ir standartai“;

1.5.2. žodžiai „komercinė sėkla“ (nesertifikuojama pagal veislę);

1.5.3. nuoroda „Valstybinė augalininkystės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, Lietuva“;

1.5.4. ženklavimo data (metai, mėnuo);

1.5.5. sėklos siuntos numeris;

1.5.6. augalo rūšis;

1.5.7. sėklos išauginimo rajonas;

1.5.8. deklaruojamas neto ar bruto svoris;

1.5.9. jei sėkla yra chemiškai apdorota, nurodoma apdorojimo medžiaga ir apytikris grynojo sėklos svorio ir bendrojo svorio santykis;

1.5.10. tuo atveju, kai sėklos daigumas buvo tikrintas pakartotinai, rašomi žodžiai „pakartotinai tikrinta (metai ir mėnuo)“. Gali būti pateikta nuoroda, kad už pakartotinį patikrinimą yra atsakinga Valstybinė augalininkystės tarnyba. Ši informacija pateikiama ant oficialaus lipduko, pritvirtinto prie Valstybinės augalininkystės tarnybos etiketės;

1.6. ant tiekiamos rinkai sėklos, dėl kurios įtraukimo į Augalų veislių sąrašą buvo pateikta ir įregistruota paraiška Valstybinėje augalininkystės tarnyboje, pakuočių tvirtinama oranžinės spalvos etiketė, kurioje turi būti viena iš oficialiųjų Europos Bendrijos kalbų pateikta informacija:

1.6.1. nuoroda „Valstybinė augalininkystės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, Lietuva“;

1.6.2. sėklos siuntos numeris;

1.6.3. ženklavimo data (metai, mėnuo);

1.6.4. augalo rūšis;

1.6.5. veislės pavadinimas ir paraiškos numeris (tiekėjo pateiktos ir įregistruotos paraiškos Valstybinėje augalininkystės tarnyboje numeris);

1.6.6. nuoroda „oficialiai dar neįtraukta veislė“;

1.6.7. nuoroda „tik tyrimams ir bandymams“;

1.6.8. jeigu veislė genetiškai modifikuota, žodžiai „genetiškai modifikuota veislė“;

1.6.9. deklaruojamas grynas ar bendrasis svoris;

1.6.10. jei sėklos yra chemiškai apdorotos, nurodoma apdorojimo medžiaga ir apytikris grynojo sėklos svorio ir bendrojo svorio santykis;

1.7. galutinai nesertifikuota sėkla:

1.7.1. etiketėje turi būti pateikta ši informacija:

1.7.1.1. nuoroda „Valstybinė augalininkystės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, Lietuva“;

1.7.1.2. augalo rūšis;

1.7.1.3. augalo veislė; prie veislių (įvaisinių linijų, hibridinių), kurios bus naudojamos tik kaip

individai gauti hibridines veisles, rašomas žodis „individas“;

1.7.1.4. sėklos kategorija;

1.7.1.5. hibridinėms veislėms – žodis „hibridas“;

1.7.1.6. lauko ar siuntos numeris;

1.7.1.7. deklaruojamas grynasis ar bendrasis svoris;

1.7.1.8. žodžiai „galutinai nesertifikuota sėkla“;

1.7.2. dokumente privalo būti pateikta ši informacija:

1.7.2.1. dokumentą išduodanti institucija;

1.7.2.2. augalo rūšis, nurodyta bent lotyniškais raidėmis užrašytu botaniniu pavadinimu, kuris gali būti sutrumpintas, nenurodant autorių pavadinimų ar pavardžių;

1.7.2.3. augalo veislė, nurodyta bent lotyniškais raidėmis;

1.7.2.4. sėklos kategorija, žodžiai „galutinai nesertifikuota sėkla“;

1.7.2.5. laukui apsėti naudotos sėklos siuntos numeris ir tą sėklą sertifikavusios šalies ar šalių pavadinimas;

1.7.2.6. lauko ar siuntos numeris;

1.7.2.7. žemės ploto dydis, iš kurio sėkla buvo išauginta;

1.7.2.8. nuimtos sėklos kiekis ir pakuočių skaičius;

1.7.2.9. sertifikuotos sėklos – reprodukcijų skaičius;

1.7.2.10. patvirtinimas, kad pasėliai, iš kurių užauginta sėkla, atitinka reikalavimus;

1.7.2.11. išankstiniai sėklos kokybės tyrimų rezultatai, jeigu jie buvo atlikti;

1.8. saugotinos veislės sėklos fasuotės ar konteineriai turi turėti tiekėjo etiketę, išspausdintą užrašą ar spaudą, kuriame turi būti nurodyta:

1.8.1. žodžiai „EB taisyklės ir standartai“;

1.8.2. asmens, atsakingo už etikečių ar jo tapatybės ženklo pritvirtinimą, pavardė ir adresas;

1.8.3. ženklinimo data (metai) arba paskutinio bandinio paėmimo data (metai), siekiant ištirti daigumą;

1.8.4. augalo rūšis (-ys);

1.8.5. saugotinos veislės pavadinimas;

1.8.6. žodžiai „saugotina veislė“;

1.8.7. kilmės rajonas;

1.8.8. jei saugotinos veislės sėklos išauginimo rajonas nesutampa su kilmės rajonu, pateikiama nuoroda į rajoną, kuriame išauginta sėkla;

1.8.9. siuntos atpažinimo numeris, kurį suteikia asmuo, atsakingas už etikečių pritvirtinimą;

1.8.10. deklaruojama grynasis ar bendrasis svoris arba sėklų skaičius;

1.8.11. tais atvejais, kai yra nurodoma sėklos masė ir sėklos yra chemiškai apdorotos (granuliuotos pesticidais, dražuotos ar apdorotos kitais priedais), nurodoma apdorojimo medžiaga ar priedas ir apytikris grynojo sėklos svorio ir bendrojo svorio santykis.

2. Etiketės spalva žymi sėklos kategoriją:

2.1. superelitinė – balta su violetine 5 mm pločio nuo kairiojo viršutinio kampo į dešinę įžambiai einančia juosta;

2.2. elitinė – balta;

2.3. sertifikuota ir sertifikuota pirmos reprodukcijos – mėlyna;

2.4. sertifikuota antros ir trečios reprodukcijos – raudona;

2.5. komercinė – ruda;

2.6. sertifikuoto veislių derinio – mėlynos spalvos su įstriža žalia linija;

2.7. galutinai nesertifikuota sėkla – pilka.

3. Sėklos siuntai suteikiamas numeris, kuriame žymimi:

3.1. sertifikavimo metai (dviženklis skaičius);

3.2. apskrities (auginimo vietovės) pavadinimas (santrumpa);

3.3. tiekėjo registracijos numeris;

3.4. sėklos siuntos eilės numeris;

3.5. šalies kodas (LT).

*Priedo pakeitimai:*

Nr. [3D-706](#), 2010-08-04, Žin., 2010, Nr. 96-4994 (2010-08-12), i. k. 1102330ISAK003D-706

**Pakeitimai:**

1.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-563](#), 2003-12-30, Žin., 2004, Nr. 10-267 (2004-01-20), i. k. 1032330ISAK003D-563

Dėl žemės ūkio ministro 2000 m. gruodžio 29 d. įsakymo Nr. 381 "Dėl Privalomųjų aliejinių ir pluoštinių augalų sėklos kokybės reikalavimų" pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-474](#), 2004-08-10, Žin., 2004, Nr. 127-4583 (2004-08-14), i. k. 1042330ISAK003D-474

Dėl žemės ūkio ministro 2000 m. gruodžio 29 d. įsakymo Nr. 381 "Dėl Privalomųjų aliejinių ir pluoštinių augalų sėklos kokybės reikalavimų" pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-204](#), 2005-04-11, Žin., 2005, Nr. 50-1655 (2005-04-19), i. k. 1052330ISAK003D-204

Dėl žemės ūkio ministro 2000 m. gruodžio 29 d. įsakymo Nr. 381 "Dėl Privalomųjų aliejinių ir pluoštinių augalų sėklos kokybės reikalavimų" pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-465](#), 2005-09-30, Žin., 2005, Nr. 118-4281 (2005-10-06), i. k. 1052330ISAK003D-465

Dėl žemės ūkio ministro 2000 m. gruodžio 29 d. įsakymo Nr. 381 "Dėl Privalomųjų aliejinių ir pluoštinių augalų sėklos kokybės reikalavimų" pakeitimo

5.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-36](#), 2009-01-26, Žin., 2009, Nr. 12-466 (2009-01-31), i. k. 1092330ISAK0003D-36

Dėl žemės ūkio ministro 2000 m. gruodžio 29 d. įsakymo Nr. 381 "Dėl Privalomųjų aliejinių ir pluoštinių augalų sėklos kokybės reikalavimų" pakeitimo

6.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-430](#), 2009-06-16, Žin., 2009, Nr. 76-3138 (2009-06-27), i. k. 1092330ISAK003D-430

Dėl žemės ūkio ministro 2000 m. gruodžio 29 d. įsakymo Nr. 381 "Dėl Privalomųjų aliejinių ir pluoštinių augalų sėklos kokybės reikalavimų" pakeitimo

7.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-129](#), 2010-02-18, Žin., 2010, Nr. 22-1043 (2010-02-23), i. k. 1102330ISAK003D-129

Dėl žemės ūkio ministro 2000 m. gruodžio 29 d. įsakymo Nr. 381 "Dėl Privalomųjų aliejinių ir pluoštinių augalų sėklos kokybės reikalavimų aprašo patvirtinimo" pakeitimo

8.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-706](#), 2010-08-04, Žin., 2010, Nr. 96-4994 (2010-08-12), i. k. 1102330ISAK003D-706

Dėl žemės ūkio ministro 2000 m. gruodžio 29 d. įsakymo Nr. 381 "Dėl Privalomųjų aliejinių ir pluoštinių augalų sėklos kokybės reikalavimų aprašo patvirtinimo" pakeitimo

9.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-995](#), 2010-11-10, Žin., 2010, Nr. 139-7152 (2010-11-27), i. k. 1102330ISAK003D-995

Dėl žemės ūkio ministro 2000 m. gruodžio 29 d. įsakymo Nr. 381 "Dėl Privalomųjų aliejinių ir pluoštinių augalų sėklos kokybės reikalavimų aprašo patvirtinimo" pakeitimo